

Izdaja upravni odbor
Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor

Jože Delalut, Franc Fale,
Alojz Janežič, Ivo Kohlen-
brand, Marjan Kolar, Fran-
čiška Korošec, Jože Šater

Odgovorni urednik:

Marjan Kolar

Tel. 86 030, int. 304

Tisk: CP Mariborski tisk
Maribor

Tri občinske nagrade v železarno

Po sklepu skupščine občine Ravne na Koroškem so v letošnjem jubilejnim letu ob zaključku občinskega praznika prvič podelili pet občinskih nagrad zaslužnim posameznikom in ustanovam. Pet nagrad je za pet področij dela: družbenopolitično, gospodarsko, socialno zdravstveno, kulturno in športno.

Kakor je prav, da v naši občini s takimi oblikami priznanj nismo hoteli prehitovati, pa je tudi prav, da smo začeli, in sicer temeljito ter zajeli vse pomembne dejavnosti. Posebno razveseljivo za nas je, da so od prvih petih nagrad kar tri prišle v železarno, kar je nov dokaz, da železarna ni samo proizvajalec materialnih dobrin, ampak da ljudje v njej skrbijo tudi za duhovno, telesno in družbenopolitično vzgojo občanov.

Milka Košutnikova je prejela nagrado za zasluge pri organizaciji in vodenju patronažne službe. Kdo ne bi od srca privoščil priznanja skromni in tihi zdravstveni delavki?

Dr. Franca Sušnika, prvega koroškega kulturnika, poznamo vsi, prav tako njegovo delo in zasluge, da so na Ravnah gimnazija, študijska knjižnica in muzej.

Višja priznanja je že prejel za svoje delo in jih nedvomno še bo. Občinska nagrada za delo na kulturno prosvetnem področju je le dokaz, da tudi domačini znajo ceniti njegovo dejavnost.

Inž. Franjo Mahorčič, tehniški direktor železarne Ravne, je prejel nagrado za dolgoletno zaslužno delo v gospodarstvu.

Sodelavci železarne inž. Mahorčiča dobro poznamo in vemo, kako velik je njegov delež pri izgradnji podjetja od leta 1945 do danes. Bil pa je tov. Mahorčič v ravenski železarni že pred vojsko, od leta 1939, ko je bil za vse sam, od laboranta v kemijskem in mehanskem laboratoriju do

inženirja v topilnici in livarni. Od maja 1945 do marca 1946 je bil v železarni delegat ministrstva za industrijo in rudarstvo, od takrat do danes pa tehniški direktor in prvi strokovnjak železarne ter mentor vsem mlajšim inženirjem.

Jože Šater je prejel nagrado za delo na področju telesne vzgoje in športa.

Ni ga lahko predstaviti na kratko — tehnika in organizatorja na delovnem mestu, ko nima časa za nič drugega, neutrudnega sodelavca Koroškega in Informativnega fužinarja ter stalnega člana uredniškega odbora, pa športnika in športnega organizatorja, ki bi dal nekaj let življenja in dušo za to, da bi se na Koroškem raz-

vijal množičen šport, da bi bili Korošci telesno zdravi in krepki ter da bi s svojo prirojeno vztrajnostjo in skromnostjo tudi v tekmovalnih športih dosegali zaslužne uspehe.

Kot predsednik občinske zveze za telesno kulturo stoji nad vsakimi klubskimi interesi. Iz nič je začel, pa ima danes razvejano telesnovzgojno dejavnost po vsej dolini, po vseh šolah ter tudi za naprej razvija in uresničuje moderne načrte.

Koroški fužinar je ob 20-letnici svojega izhajanja prejel nagrado za družbenopolitično vlogo, ki jo je v dveh desetletjih pod uredništvom Avgusta Kuharja in Marjana Kolarja ter ob sodelovanju vseh koroških intelektualcev in bukovnikov tudi res opravljal. — Vsem čestitamo!

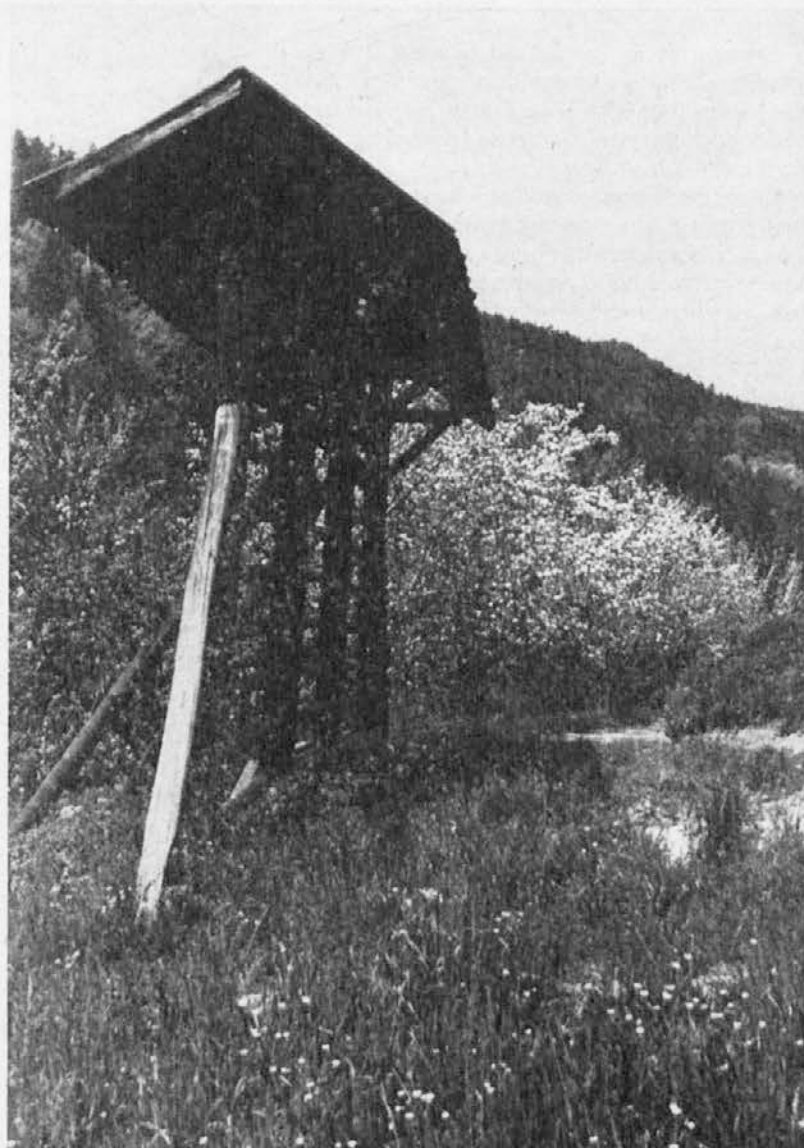
n. r.

IZ VSEBINE

Predsednik našega delavskega sveta pri Titu — Priznanja OF — Zasedanja delavskega sveta — Na proslavi 25. obletnice osvoboditve v ČSSR — Vsaj 300 dinarjev regresa za dopust — Nagrada najboljšemu kolektivu — Sklepi upravnega odbora — Strokovna ekskurzija v Avstrijo — Proizvodnja in problemi jugoslovanskih železarn — Počastili so Prežihov spomin — Kulturna kronika — Športne vesti

Kmalu bo zapela kosa

Foto: F. Kamnik

PRIZNANJA OF

Izvršilni odbor občinske konference SZDL Ravne je 9. maja letos v kinodvorani na Prevaljah priredil svečano sejo ob obletnici OF slovenskega naroda, na kateri so bila podeljena priznanja OF (srebrne značke in diplome), po slovesnosti pa so povabljenim gostom predvajali film Bitka na Neretvi.

Priznanja OF so bila podeljena trem ustanovam in trem posameznikom: Gimnaziji Ravne, Koroškemu fužinarju, Prežihovi znački, Francu Bračku, Edvardu Klepu in Alešu Mrdavšiču.

Gimnazija Ravne je v petindvajsetih letih svojega obstoja dala 1200 maturantov. Od teh so danes mnogi vodilni strokovnjaki in družbeni delavci v republiki in domači občini. Tako je gimnazija prispevala velik delež k temeljiti preobrazbi koroške krajine.

Koroški fužinar, ustanovljen sicer kot glasilo ravnstvenih železarjev, ni bil nikoli samo to, ampak od prve številke do danes predstavlja revijo Mežiške doline. Njegovih 20 letnikov je nepogrešljiv vir za vsakega znanstvenika, ki obravnava koroško zgodovino, narodopisje, umetnost ali gospodarstvo.

Prežihova značka praznuje letos desetletnico svojega obstoja. Zamisel, da bi otroci prebrali določeno število dobrih knjig, za to pa prejeli bralno značko in javno pohvalo, je zrasla na Prevaljah, osvojila v desetih letih vso Slovenijo in pomeni danes priznana oblika kulturne vzgoje mladih.

Franc Bračko je vse od osvoboditve do lanskega leta požrtvovalno opravljal posle terenskega aktivista OF in SZDL ter v obeh organizacijah uspešno opravljal vse funkcije.

Edvarda Klepa predvsem Ravenčani dobro poznajo kot predanega družbenega delavca, zmeraj pripravljenega za vsakršne akcije v različnih organizacijah in društvih. Zanj ni nedelje ne praznika, kadar je treba kje zgrabit za delo.

Aleš Mrdavšič, medvojni aktivist OF, je bil vsa leta po osvoboditvi vodilni kulturno prosvetni delavec v Črni in aktiven v združenju zveze borcev. V tem času je DPD Svoboda Črna dosegla lepe uspehe in priznanja.

Vsem od srca čestitamo!

Predsednik našega delavskega sveta pri maršalu Titu

Takoj povejmo, da ta naslov drži in ne drži. Drži, ker je bil tovariš Miha Ošlak izvoljen za predsednika delavskega sveta, preden je bil na obisku pri tovarišu Titu, drži pa tudi, da v Beograd ni potoval kot predsednik našega delavskega sveta, ampak kot delegat republiške zveze sindikatov v slovenski delegaciji. Vendar vse to ni toliko pomembno. Važno je, da je tovariš Ošlak čestital maršalu Titu za rojstni dan tudi v imenu ravnstvenih delavcev in ga povabil, da bi jeseni prišel na Ravne in se udeležil osrednje proslave ob

praznovanju 350-letnice železarstva v Mežiški dolini.

Tovariš Tito, ki so se pri njem na njegov rojstni dan delegacije kar vrstile in je bilo vsaki od njih odmerjenih le 10 minut, ni mogel takoj zagotovo obljubiti, da bo prišel k nam. Je pa vprašal, kako nam na našem koncu gre, ali proizvajamo v naši železarni res samo še legirana jekla

Mihael Ošlak, novi predsednik delavskega sveta podjetja

in kakšni so naši osebni dohodki — torej same ključne stvari. Očitno zadovoljen z odgovori tovariša Ošlaka je nato tovariš Tito dejal, da bo prišel na Ravne, če bo to možno.

Iz sproščenega razgovora s predsedniškovo soprogo Jovanko pa je nato tovariš Ošlak lahko razbral precejšnjo verjetnost, da bomo jeseni na Ravnah le lahko pozdravili dragega gosta, posebno še, ker je bilo takrat ob zaključku svetovnega prvenstva v košarki vse pod vtisom, kako dobri organizatorji smo Slovenci.

Ce se bo ravnstvenim železarjem ta želja uresničila, potem novi predsednik našega delavskega sveta tovariš Mihael Ošlak res ne bi mogel lepše začeti svoje mandatne dobe. Predstavljati nam pa tega agilnega in požrtvovalnega družbenopolitičnega delavca, ki smo njegovo življenjsko in delovno pot na kratko popisali v prejšnji številki ob čestitkah k visokemu odlikovanju — res ni več treba. Lahko mu le želimo, da bi enako uspešno delal tudi v prihodnje.

M. K.

ČLANI NAŠIH SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Potem ko se je 22. maja letos na svojem prvem zasedanju sestal delavski svet tovarne, je poleg drugih opravil, ki so bila vezana na prvo zasedanje in konstituiranje,

izvolil kolektivne izvršilne organe in imenoval komisije, ki bodo v tej mandatni dobi delovale pri tem organu.

Predlogi za člane posameznih kolektivnih izvršilnih organov in komisij so bili že pred tem obravnavani med člani delovne skupnosti. Na predlog TO sindikata je delavski svet izvolil

za svojega predsednika tovariša **Mihaela Ošlaka**, zaposlenega na delovnem mestu delovodje v kovačnici,

za njegovega namestnika pa **Antona Polanca**, zaposlenega v elektro remontu šibki tok.

V druge kolektivne izvršilne organe in komisije pa je delavski svet izvolil oziroma imenoval:

za člane poslovnega odbora:

- Jožeta Borštnerja, dipl. inž. metalurgije, TPO
- inž. Alojza Hrastnika, SMO
- Đura Haramijo, prodajni oddelek
- Hermana Lesjaka, VEO
- Leopolda Morija, SMO
- Vladimirja Macurja, dipl. inž. metalurgije, jeklarna
- Petra Orožna, GRS
- Jožeta Rodiča, dipl. inž. metalurgije, TKR
- Srečka Slemenika, dipl. elektro inženirja, VEO
- Maksa Urnauta, jeklarna

Enajsti član poslovnega odbora je po službeni dolžnosti glavni direktor tovarne. Za predsednika poslovnega odbora je TO sindikata predlagal Hermana Lesjaka.

Za člane odbora za splošne zadeve:

- Alojza Breznikarja, prodaja
- Konrada Bezjaka, jeklarna
- Jožeta Grzino, jeklarna
- Eda Javornika, uprava
- Alojza Kneza, dipl. inž. strojništva, SMO
- Franca Pudgarja, SMO
- Filipa Rožanca, energ. gospodar.
- Jožeta Žunca, dipl. inž. metalurgije, TPO

Po službeni dolžnosti je član odbora za splošne zadeve tudi sekretar tovarne. Za predsednika odbora za splošne zadeve je TO sindikata predlagal Alojza Breznikarja.

Za člane komisije za osebne dohodke:

- Kolomana Vrečiča, TPO
- Petra Vogla, VEO
- Jožeta Šaterja, SMO
- Jožeta Trbižana, VEO
- Petra Krebsa, jeklarna
- Leona Juha, nabava
- Rudolfa Hovnika, TKR

Za člane komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in izrekanje ukrepov:

- Rajka Jelenka, splošni sektor (za predsednika)
- Eda Pogorevca, SMO (za namestnika)
- Viktorja Slemnika, TPO (za člana)
- Pavla Goltnika, TKR (za namestnika)
- Rada Jelerčiča, dipl. inž., jeklarna (za člana)
- Antona Polanca, VEO (za namestnika)

Za člane komisije za narodno obrambo in civilno zaščito:

- Borisa Florjančiča, komercialni sektor
- Rajka Jelenka, splošni sektor

- Albina Kakerja, TKR
- Vlada Vališerja, gasilci
- Dušana Jovanova, VNS

Za člane komisije za pritožbe:

- Franca Tuška, jeklarna
- Franca Hrastnika, SMO
- Janka Petrača, nabava
- Sonjo Slemnik, uprava
- Janeza Bratino, dipl. elektro inženirja, VEO

Mandatna doba vseh izvoljenih ali imenovanih članov traja dve leti.

Po določilih našega statuta člane ostalih komisij imenujeta poslovni odbor in odbor za splošne zadeve. Prve seje teh dveh organov bodo v prvi polovici meseca junija. Na teh sejah bodo tudi imenovani člani posameznih komisij. Z njihovim imenovanjem bomo tako v tovarni končali volitve, imenovanja in konstituiranje naših samoupravnih organov.

—et

delavec ne izkoristi v namen, za katerega ga je dobil. Seveda pa so stališča o tem verjetno zelo različna, zlasti še zato, ker regres v večini delovnih organizacij ne pokriva stroškov niti krajšega letovanja. Socialno šibke družine si kljub regresu letovanja ne morejo privoščiti.

Višina regresa je namreč praviloma pri vseh organizacijah naše občine zelo nizka in marsikje ne presega spodnje meje, ki jo je postavil RS ZS Slovenije. Med analizami so trije kolektivi z 248 zaposlenimi, ki so delili manj kot 300 din na člana.

Način določanja višine regresa prav tako marsikje ni v skladu s stališči sindikata, ker se ne upoštevajo socialne razlike med zaposlenimi. Čeprav med analiziranimi ni primerov, kjer bi višino regresa vezali na višino osebnega dohodka, kar sicer ponekod tudi še imamo, pa mnogokje ne upoštevajo števila otrok in nezaposlenosti zakonskega partnerja. Takih delovnih organizacij je med analiziranimi 10 ali 38 odst. Tu bo verjetno potrebna odločnejša aktivnost sindikata, da se regresiranje uskladi z njegovimi stališči. Na višino regresa pa vpliva tudi družinsko socialno stanje v devetih kolektivih, to je 35 odst. Gozdno gospodarsko podjetje na Ravnah in v Črni pa regresa ne izplačuje, ampak s temi sredstvi dotira svoja dva počitniška domova. Variante določanja deleža, ki odpade na otroke in nezaposlenega zakonca, pa so zelo različne, tako da dejansko tudi dve delovni organizaciji nimata enakega načina. Med njimi so tudi takšne, da se otrokom ne priznava nič, ampak le nezaposlenemu zakoncu. Več organizacij diferencira višino regresa na podlagi delovne dobe ali pa po številu dni, ki jih ima posameznik za letni dopust, kar je v bistvu skoraj isto. To ni v skladu s stališči sindikata, čeprav jim direktno tudi ne nasprotuje. Na vsak način bi se bilo treba opredeliti do takšnega načina dolo-

Vsaj 300 din regresa za dopust

Analiza o izplačilu regresa za dopuste v delovnih organizacijah občine Ravne

V osnutku dokumenta »Politični cilji in naloge slovenskih sindikatov« je nedvoumno postavljena trditev, da je rekreacija pomembna komponenta v naporih za povečanje delovne storilnosti. Res mimo tega spoznanja danes ne moremo več. Sindikati se zato zavzemajo za razvijanje vseh oblik prave rekreacije in vztrajajo tudi pri zahtevi, da se vsakemu delavcu omogoči letni dopust kot ena od važnih oblik rekreacije. To je treba omogočiti čim širšemu krogu zaposlenih in težiti je treba za tem, da bo vsak delavec s svojo družino lahko vsaj del svojega letnega dopusta preživel izven kraja svojega stanovanja, na resničnem oddihu. Zaradi tega je stališče sindikata, da je treba delavcu zagotoviti regrese za dopust. Ti regresi naj bi v letu 1970 znašali vsaj 300 din, po drugi strani pa naj ne bi presegali višine 600 din v tistih delovnih organizacijah, ki bi sicer bile sposobne deliti tudi višji regres. Pri določanju in delitvi regresa stojijo slovenski sindikati na stališču, da to ni osebni dohodek in da zato pri njegovi delitvi naj ne bi veljalo načelo delitve po delu.

Zato se sindikati pri določanju in delitvi regresa zavzemajo za upoštevanje socialnega položaja delavca in števila njegovih nepreskrbljenih družinskih članov. Sicer pa naj bi bil ob teh enakih pogojih regres enak za vse.

Takšno je torej stališče republiškega sindikata in v naši analizi smo poizkušali ugotoviti, kakšna je situacija glede regresov za dopuste na našem območju v primerjavi z omenjenimi stališči.

Analiza naj bi odgovorila predvsem na naslednja vprašanja:

1. način normativne urejenosti izplačevanja regresov in oblike regresiranja,
2. način določanja in višine regresov za dopust,
3. število zaposlenih, ki ne prejema regresa,
4. kapacitete lastnih počitniških domov.

Z analizo smo zajeli 26 organizacij, v teh pa je od skupnega števila 8344 zaposlenih v občini zajetih 7084 zaposlenih ali 83 odst. Iz tega podatka lahko zaključimo, da je z našo analizo zajeta velika večina zaposlenih v občini in da so zato rezultati reprezentativni.

Delovne organizacije imajo normativno urejeno regresiranje dopustov v glavnem na dva načina:

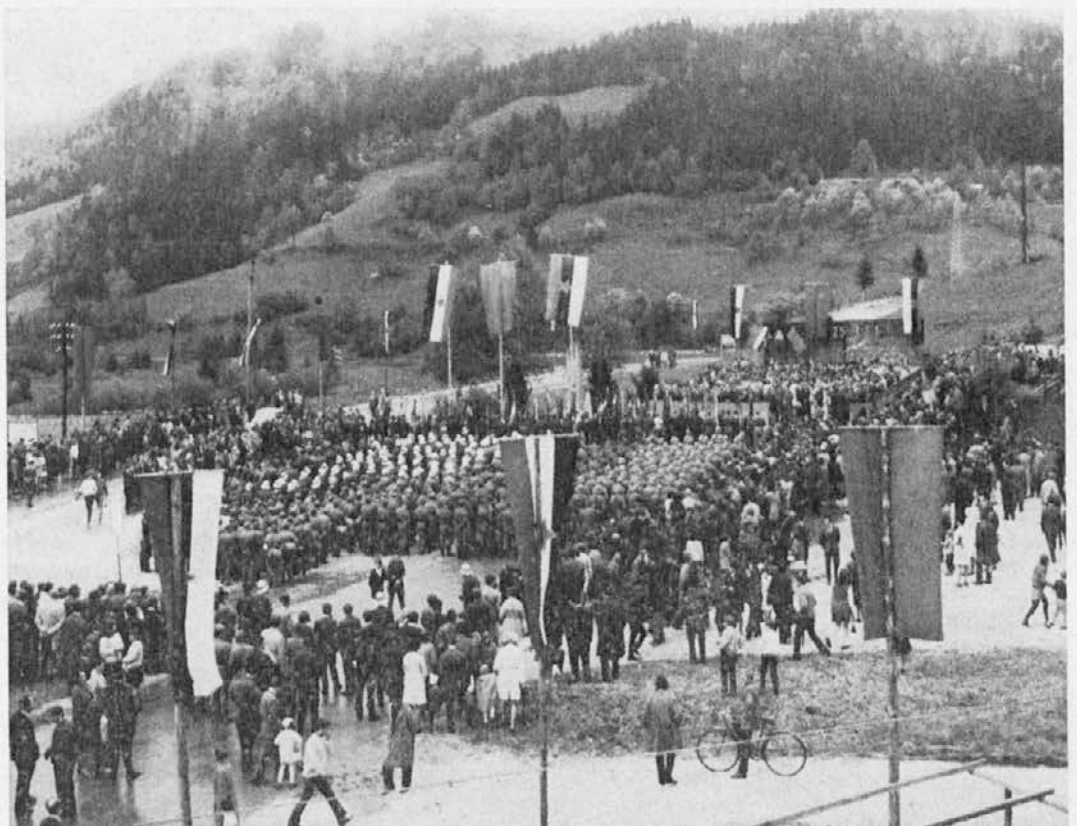
- s pravilniki,
- s sklepi delavskih svetov.

Med analiziranimi organizacijami ima pravilnik o regresu za dopust 5 kolektivov, sklepe o načinu izplačevanja regresov pa ima 16 organizacij, 5 organizacij pa v zadnjih dveh letih ni izplačevalo regresa za dopuste.

Različne so tudi oblike za regresiranje delavcev, in sicer sta prisotni v glavnem dve:

- denarna izplačila,
- dotiranje počitniških domov, v katerih imajo možnost člani kolektiva ceneno letovati.

Primernejša je prva varianta, ker z njo delavca ne vežemo na vsakoletno letovanje v istem kraju, razen tega pa so v tem drugem primeru deležni regresa le tisti, ki gredo na letovanje v lastni počitniški dom. Tako preprečujemo, da bi si delavec sam organiziral letovanje. Sprejemljiva pa je kombinacija obeh oblik regresiranja. Ob tem pa bi moralo biti regresiranje urejeno tako, da bi delavca res spodbujalo k letovanju. To je namreč cilj regresa in delovne organizacije, ki ga daje — za kaj smo že uvodoma povedali. Sedaj pa ta denar mnogokje predstavlja dejansko le povečani osebni dohodek, ki ga

Sredi zastav na Poljani

Foto: R. Vončina

čanja regresa. Osebo se mi zdi, da bi bilo pravilneje, če število dni letnega dopusta oziroma delovna doba na višino regresa ne bi vplivala. V interesu delovne organizacije je, da vsak delavec del svojega dopusta preživi na dejanskem oddihu in si tako nabere novih moči za delo. Zato naj delovne organizacije regresirajo enako število dni tega potrebnega odmora. Kjer pa na dolžino dopusta vpliva tudi težavnost dela, je mogoče zagovarjati tudi prejšnji omenjeni način regresiranja, s tem da kdor dela na težjem delovnem mestu in ima več dopusta, mora zato dobiti tudi večji regres, ker pač potrebuje daljši oddih. Z razpravo se bo potrebno do tega načina diferenciacije regresov šele opredeliti.

Večji problem pa je seveda ta, da velik del naših delavcev v naši občini sploh ne prejema regresa za dopuste. Med analiziranimi v zadnjih dveh letih ni regresiralo dopustov 5 kolektivov, v katerih je od skupnega števila 8344 zaposlenih v občini, zajetih 1.922 ljudi ali 23 odst. Ta odstotek pa ni povsem realen, ker smo v analizi zajeli le 83 odst. zaposlenih in je gotovo še nekaj večji. Z gotovostjo torej lahko trdimo, da približno četrtina delavcev v naši občini ne prejema regresa za svoj letni dopust.

Analiza tudi kaže, da so posteljne kapacitete v lastnih počitniških domovih oziroma weekendih naših delovnih organiza-

cij majhne, saj razpolagajo analizirani kolektivi le z okrog 250 ležišči. Pri tem pa ni mogoče ugotoviti notranjega števila ležišč, ker imamo v naši občini nekaj dislociranih obratov in poslovnih enot podjetij, ki imajo svoje sedeže in seveda tudi obrate še v drugih občinah. Počitniške domove pa imajo seveda skupne, kot npr.: Ljubljana transport, LIP, GG in še nekateri drugi. Jasno je, da delovne organizacije s tako minimalno kapaciteto v počitniških domovih lahko nudijo cenen oddih le manjšemu številu svojih delavcev in njihovih ožjih družinskih članov. Drugi si morajo pač iskati drugačne možnosti za letovanje. Vsa problematika v zvezi s počitniškimi domovi pa je zelo kompleksna in se je v tej analizi ne bi podrobneje lotevali.

Stališča 4. seje IO občinskega sveta Ravne, ki so bila zavzeta 27. maja 1970, glede regresov za dopuste delavcev:

1. Najnižji regres za letni dopust zaposlenih naj ne bi bil nižji od 300 din.
2. Regres naj se deli enako za vse delavce ne glede na njihove osebne dohodke.
3. Delovne organizacije je treba opozoriti, da zagotovijo sredstva za okrevanje zdravstveno in socialno šibkih delavcev, predvsem za klimatsko zdravljenje izven sezone.

Z zasedanja delavskega sveta tovarne

Zasedanje delavskega sveta tovarne meseca maja je bilo namenjeno predvsem konstituiranju delavskega sveta, izvolitvi kolektivnih izvršilnih organov in imenovanju komisij. Delavski svet pa je bil seznanjen tudi s poročilom volivne komisije o izidu in rezultatu volitev za člane delavskega sveta tovarne, delavskih svetov sklopov obratov in svetov obratov. Člani delavskega sveta so bili seznanjeni tudi s poročilom upravnega odbora o poslovanju tovarne v lanskem letu in prvih štirih mesecih letošnjega leta ter z nalogami in delom, ki so ga naši samoupravni organi opravili v pretekli mandatni dobi.

Iz poročila o delu samoupravnih organov kaže povedati, da je imel dosedanji delavski svet v svoji mandatni dobi 22 rednih zasedanj. Posebno zasedanje pa je bilo namenjeno proslavi 20. obletnice, odkar smo v naši tovarni izvolili prvi samoupravni organ — delavski svet. Vseh zasedanj tega samoupravnega organa je doslej bilo že 225. V delavskem svetu tovarne, upravnem odboru, delavskih svetih sklopov obratov in komisijah pri teh organih je lani sodelovalo 318 članov delovne skupnosti. V tem številu pa niso všteti člani raznih občasnih komisij in drugi delavci, ki so dali svoj prispevek za boljše gospodarjenje in delo organov upravljanja. Po oceni upravnega odbora, ki je imel v svoji enoletni mandatni dobi 30 rednih sej, je bilo delo naših organov upravljanja zadovoljivo. Če je taka ocena po njegovem mnenju točna za delavski svet tovarne in upravni odbor ter večino komisij pri delavskem svetu, pa tega ni moč trditi za delavske svete sklopov obratov. Delo

teh samoupravnih organov ni zaživel tako, kot smo pričakovali. Z namenom, da bi število naših samoupravnih organov ne samo razširili, ampak tudi poglobili, smo se odločili, da se poslužimo možnosti, ki nam jo daje XV. ustavni amandma, in poleg dosedanjih naših organov upravljanja pristopili k izvolitvi svetov obratov. Prehitro bi verjetno bili zadovoljni, če bi menili, da smo problem aktivnosti in dela samoupravnih organov v sklopih obratov in obratih rešili že z njihovo izvolitvijo. Več kot doslej bo treba skrbeti za to, da bodo ti organi zaživel in se uveljavili. To bo morala biti naša skupna skrb in naloga, naloga pa predvsem vodilnih in vodstvenih delavcev sklopov obratov in obratov ter članov družbenopolitičnih organizacij. Z izvolitvijo kolektivnih izvršilnih organov sedanji upravni odbor v svoji dosedanji funkciji odpade. Njegove pristojnosti se prenesejo na poslovni odbor in odbor za splošne zadeve, ki bosta za reševanje določenih zadev iz okvira svoje pristojnosti imela svoje pomožne organe — komisije.

V nadaljevanju zasedanja je delavski svet razpravljal še o predlogu za razvrednotenje zalog materiala razreda 6, predlogu za odpis dolgoročnega kredita in imenovanju komisije za razpis delovnega mesta in imenovanje glavnega direktorja tovarne.

Pri predlogu za razvrednotenje materiala razreda 6 je bilo povedano, da je bilo že ob lanskem popisu predlagano, da naj se odpiše. Predlog pa tedaj ni bil sprejet, ker je prevladovalo mnenje, da naj naš prodajni oddelek poskuša blago prodati s

popustom. Prodajni oddelek pa tega ni uspel storiti predvsem zato, ker so to razne nekurantne dimenzije z večjimi tolerančnimi odstopanji in ker je material zaradi večletnega ležanja v valjarni že korodiran.

Pri predlogu odpisa dolgoročnega kredita je bilo povedano, da je naša tovarna leta 1965 društvu upokojencev na Ravnah odobrila dolgoročni kredit v znesku 5400 din. Kredit je bil namenjen za odkup stanovanjske hiše, v kateri si društvo upokojencev ureja svoj dom. Društvo se je zdaj odločilo, da zgradbo dogradi in adaptira. Z dograditvijo bodo pridobili tri družinska stanovanja, ki jih bodo dodelili svojim članom. Dograditev doma zahteva dodatna finančna sredstva, ki pa jim jih primanjkuje. Zaradi situacije, v kateri so, tudi ne morejo naši tovarni odplačevati anuitet od kredita. Zato so zaprosili našo tovarno, da bi jim v celoti odpisali preostali, doslej še neporavnani dolgoročni kredit, ki s stanjem na dan 1. januarja 1970 znaša 4800 din. Delavski svet je ob upoštevanju vsega povedanega in dejstva, da večino društva upokojencev sestavljajo člani, ki so bili prej zaposleni v naši tovarni, prišel do zaključka, da se njihovi prošnji ugoditi.

Delavski svet je na zasedanju 21. januarja letos sklenil, da se zaradi prevzema dolžnosti generalnega direktorja Združenega podjetja slovenske železarne z 31. marcem 1970 tovariš Gregor Klančnik razreši dolžnosti glavnega direktorja naše tovarne. Z istim sklepom je bil za vršilca dolžnosti glavnega direktorja tovarne imenovan tovariš Franc Fale. Delavski svet je tedaj odločil, da se kljub temu, da je meseca januarja potekel reelektijski rok za razpis delovnega mesta glavnega direktorja tovarne, razpis preloži za dobo 6 mesecev. Ker se predvideva, da zasedanja delavskega sveta meseca junija ne bo in da to ne bi bila ovira za razpis delovnega mesta, je bilo predlagano, naj delavski svet na današnjem zasedanju imenuje komisijo za razpis delovnega mesta in imenovanje glavnega direktorja tovarne. Komisija, ki bo imenovana, bo razpis uskladila z rokom, ki ga je delavski svet že določil.

Po obravnavi posameznih predlogov je delavski svet sprejel naslednje sklepe:

1. Vzame se na znanje in potrdi poročilo upravnega odbora o poslovanju tovarne v lanskem letu in prvih štirih mesecih letošnjega leta ter poročilo o delu samoupravnih organov tovarne v pretekli mandatni dobi.

2. Za predsednika delavskega sveta tovarne je bil izvoljen Miha Ošlak, za njegovega namestnika pa Anton Polanc.

Delavski svet je na predlog TO sindikata izvolil člane poslovnega odbora in odbora za splošne zadeve ter imenoval člane komisije za osebne dohodke, komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in izrekanje ukrepov, komisije za narodno obrambo in civilno zaščito ter komisijo za prošnje in pritožbe. Člani kolektivnih izvršilnih organov in komisij so navedeni v posebnem sestavku.

3. Odobri se predlog za razvrednotenje zalog materiala razreda 6 v skupnem znesku 152.660,01 din. Znesek 127.846,59 din se odpiše v breme izrednih stroškov to-

Na proslavah 25-letnice osvoboditve ČSSR

V prvem tednu meseca maja t.l. so po vsej Češkoslovaški praznovali 25-letnico osvoboditve. Na svečanost v mestu Ždaru na Sazavi so povabili med drugimi tudi predstavnike občine Ravne in naše tovarne.

Lepega sončnega dne 5. maja smo prekoračili mejo med Avstrijo in ČSSR pri Mikulovu, severno od Dunaja. Formalnosti na meji so bile kratke. Po treh letih sem se spet srečal z lepo deželo in čudovitimi ljudmi.

Ob vsaki strani ceste so vzorno obdelana polja in vinogradi. Češnje, ki so povsod ob cestah v ČSSR, pa so bile vse v cvetju. Pokrajina je močno podobna srbski Šumadiji. Prav tako valovita je, le bolj bogata z gozdovi in jezeri ter lepša je. Hitro smo bili v Brnu ter nadaljevali pot v Ždar, ki leži na znani češkomoravski planoti. Imenujejo jo Visočina in je povprečno 700 m nad morjem. Bolj ko smo se bližali Ždaru, bolj je bilo hladno. Na vsaki strani ceste so cvetoče češnje zamenjali temni smrekovi gozdovi, v njih pa je bilo še mnogo snega.

V Ždaru. Po prihodu nas je sprejel predsednik občine Ždar tov. Bubak. Obrazložil nam je program njihovih proslav, ki so se vlekli skozi ves teden od 4. maja do 10. maja 1970. Zvečer smo se srečali z delegacijami Sovjetske zveze, Nemške demokratične republike, Ljudske republike Poljske in delegacijo Severnega Vietnama. Vse delegacije so bile sestavljene iz predstavnikov gospodarskih organizacij, ki tesno sodelujejo s češkoslovaško industrijo, še posebej pa s tovarno Ždas v Ždaru. Zvečer je bil sprejem vseh delegacij pri direktorju tovarne Ždas tov. Kyslinku.

Dopoldne 6. maja nas je sprejel predsednik občine Ždar in nas povabil na otvoritev razstave »Človek in njegova okolica«. Razstava je bila urbanističnega značaja, na njej pa so prikazali dosednji razvoj mesta Ždar in z maketami ter načrti nakazali, kakšno bo mesto čez 5, 10 in 15 let. Razstava je bila zelo poučna zaradi enostavnih rešitev, ki jih je nakazal inž. Poganka, član njihovega urbanističnega zavoda, ki je študiral v Franciji. Ta prireditev je bila namenjena, kot vse druge, počastitvi 25-letnice osvoboditve ČSSR. Nato smo si ogledali stanovanjsko

naselje. Gradijo veliko. Na zunaj stanovanjski objekti niso tako lepi kot pri nas, vendar so stanovanja zelo praktična in lepa ter udobna.

Zanimivo je, da v Ždaru vse, kar more, dela. Zaposleni so vsi za delo sposobni moški in vse ženske. Zato imajo zelo razvito otroško varstvo. Ogledali smo si dva otroška vrtca, v katerih so malčki od 3. leta dalje. Sem jih pripeljejo tisti, ki so zaposleni v Ždasu, in oni, ki so na delu v Tokozu. Tovarna Ždas — kjer so izdelali našo težko progo — zaposluje blizu 6000 delavcev, Tokoz pa okrog 1600. V Ždasu so v glavnem zaposleni moški, medtem ko so v Tokozu v glavnem zaposlene ženske. Ti dve industriji, na eni strani metalurgija in strojna industrija, na drugi strani pa lahka industrija ribiškega pribora, ki ga delajo v Tokozu, se zelo lepo dopolnjujeta.

Zasebna gradnja je precej razmahnjena. Imajo dobro organiziran način varčevanja, tako da mladi ljudje, kakor hitro se zaposlijo, prično varčevati za stanovanje, ki ga potem, ko se poročijo, dobijo v enem izmed blokov, ki jih gradijo v velikem obsegu.

Primanjkovanje delovne sile je veliko. Povsod so nam zatrjevali, da bi potrebovali okrog 3000 novih delavcev, s posebnim poudarkom, da najbolj potrebujejo nekvalificirane delavce na področju gradbeništva, delno pa tudi v tovarnah Ždas in Tokoz.

Popoldne smo si ogledali na občini ceremonijo pri krstu petnajsttisočega občana občine Ždar. Ceremonija je bila zanimiva zlasti za naše tovariše z občine, potekala pa je takole:

Ko smo prišli v veliko, izredno lepo dvorano, smo najprej slišali umirjeno glas-

bo harmonija. Nato je ob spremljavi harmonija zapela še pevka. V dvorano je prišel predsednik občine tov. Bubak. Okrog vratu je nosil 10 cm širok trak češkoslovaške belo-plavo-rdeče trobojnice, na traku pa je visel grb ČSSR z levom v velikosti 10 × 10 cm. V prvih klopih sta že sedela oče in mati petnajsttisočega občana, ki ga je imela mati v naročju. Predsednik Bubak je v kratkih besedah povedal, da proglašja za petnajsttisočega občana novorojenčka, ki je pred njim, in da mu želi v življenju vse najboljše. Sledili sta dve recitaciji osnovnošolke in gimnazijke iz Ždara. Nato pa je bilo skromno obdarovanje staršev s cvetjem in knjigami, vse skupaj pa je bilo zalito s steklenico šampanjca.

Predsednik občine tov. Bubak nam je povedal, da ob vsaki pomembni prireditvi, kadar nastopa v imenu države in oblasti, mora nositi trak z grbom, ki je znak najvišjega predstavnika v občini.

Po proglasitvi petnajsttisočega občana smo si ogledali veliko bolnišnico v novem mestu, med potjo pa še rekreacijski center v Medlovu. Tu ima tovarna Ždas velik avto camp.

Takoj, ko smo prišli v ČSSR, smo dobili spremljevalca v osebi inž. Hofmana iz Ždasa. Prijeten možakar in velik prijatelj Jugoslavije nas je vseskozi spremljal in nam bil na razpolago.

Zvečer smo imeli pogovore o nadaljnjem sodelovanju med občino Ravne in Ždasom. Te pogovore pa sta vodila naš predsednik občine tov. Strmčnik in podpredsednik občine Ždar.

V četrtek 7. maja smo si ogledali podjetje Ždas. Druge delegacije so si podjetje ogledale že prejšnji dan. Ogled tovarne je trajal več kot 4 ure, tako da smo si lahko vse, kar nas je zanimalo, temeljito ogledali. Poudariti moram, da vlada v podjetju vzoren red in čistoča, ki je mnogo večji kot v samem mestu. Mesta ne obnavljajo, ker ga nameravajo v glavnem porušiti in zgraditi nove stavbe. Zato u-

Na sončno polje

varne, znesek 24.813,42 din pa v dobro lastnim odpadkom.

4. Ugodi se prošnji društva upokojenec, podružnica Ravne na Koroškem, in odobri odpis dolgoročnega kredita v znesku 4800 din. Kredit se odpiše v breme stroškov tovarne.

5. V komisijo za razpis delovnega mesta in imenovanje glavnega direktorja tovarne se imenujejo: inž. Mitja Šipek za predsednika in Peter Orožen, inž. Jože Borštner, Ivan Vušnik ter Alojz Breznikar za člane. Komisija mora razpis uskladiti z rokom, ki ga je delavski svet določil na zasedanju 21. januarja 1970.

ce daleč niso tako čiste, kot je čista in urejena tovarna. V jeklarni smo videli izredno lepe jeklene ulitke ter moderno in lepo kovačnico. Še posebej pa so nas presenetili veliki obrati za mehansko obdelavo. V tovarni Ždas izdelujejo velike stiskalnice in druge velike industrijske naprave.

Popoldne je bila na programu slavnostna seja narodnega vibora Ždara, po naše občinske skupščine. Na tej seji je bil govor o pomenu 25-letnice osvoboditve ČSSR po sovjetski armadi. Poudariti moram, da je bila Češkoslovaška v začetku maja 1945 osvobodjena po Rdeči armadi, le v del zahodnih pokrajin so prodrle tudi angloameriške čete. Ponovno so v ČSSR prišle sovjetske čete po znanih dogodkih avgusta leta 1968. Narodnoosvobodilno gibanje je bilo razvito proti koncu druge svetovne vojne, vendar se z jugoslovanskim obsegom nikakor ne more primerjati. Na češkomoravski Visočini v okolici Ždara so bile večje skupine partizanov, ki so se borile proti nemškim okupatorjem.

Na slavnostni seji so govorniki veliko govorili o sovjetsko-češkoslovaškem bratstvu, ki mora biti večje, in da Češkoslovaška lahko živi le ob Sovjetski zvezi. Zato je razumljivo, da so glavno zahvalo dali sovjetski armadi, ki je leta 1945 osvobodila Češkoslovaško in avgusta leta 1968 obvarovala ČSSR, da se ni izločila iz tabora socialističnih držav.

Nekaterim zaslužnim članom občinske skupščine so bila podeljena priznanja v obliki medalj in denarne nagrade, kot je to pač običaj menda povsod ob takih priložnostih.

Po slavnostni seji smo si ogledali tovarno Tokoz. To podjetje izdeluje opremo za ribiče — ribiške palice in trnke ter ključavnice — obešanke. Omenil pa sem že, da ima v glavnem zaposlene ženske. Po izjavi direktorja dobro sodelujejo s slovenskim podjetjem Titan v Kamniku. Direktor podjetja tov. Čeh se je pohvalil, da

okrog 70 odst. vse proizvodnje prodajo na konvertibilno območje — na zahod.

Po tem ogledu smo imeli nekaj ur prostega časa, medtem pa smo se pogovarjali z dr. Jirnačko o organizaciji zdravstvene službe. Zanimivo je, da imajo mnogo več zdravnikov, kot jih imamo pri nas in dobro urejeno zobozdravstveno službo.

V petek, 8. maja, je bilo na programu pred občino Ždar veliko zborovanje. Na njem so se zbrale vse osnovne in srednje šole ter tisti prebivalci mesta, ki niso bili na delu. Tega dne se je polagalo vence na pokopališču na grobnico padlih vojakov Sovjetske zveze. Ogromni spreved se je pomikal od sredine mesta proti pokopališču. Godba je igrala žalne koračnice, vse delegacije, ki so bile v Ždaru, pa so imele vsaka svoj venec, da ga polože na grobnico.

Ko smo prišli na lepo in izredno skrbno očiščeno pokopališče, smo zagledali veliko grobnico, kjer je pokopanih mnogo sovjetskih vojakov, ki so padli v zadnjih bojih z Nemci v okolici Ždara. Ob grobnici so na častni straži stali štirje mladi sovjetski vojaki. Ko je bilo končano polaganje vencev na pokopališču, se je ceremonija nadaljevala pri polaganju vencev pred spomenikom neznanega sovjetskega junaka iz druge svetovne vojne v mestu Ždaru.

Pred spomenikom so stali na straži štirje sovjetski vojaki in dva češka. Dva od sovjetskih vojakov sta bila oblečena v plave uniforme z baretkami. To so uniforme sovjetskih desantnih enot. Uniforme sovjetskih in čeških vojakov so rjave in se ločijo le po tem, da imajo sovjetski vojaki na kapah črne trakove ter peterokrako zvezdo s srpom in kladivom, češkoslovaški vojaki pa nimajo črnega traku okrog paradižnih kap, njihov znak pa je češkoslovaški grb z levom. Pa še ena razlika je. Strumnejši so sovjetski vojaki in bolj vojaško se obnašajo kot pa češkoslovaška vojska. Sam spomenik neznanega sovjeta

skega junaka pa predstavlja velika skulptura stoječega rdečearmejca z brzostrelko čez rame.

Ob 13. uri je bilo veliko zborovanje v tovarni Ždas. Zborovanje je bilo namenjeno proslavitvi 25-letnice osvoboditve ČSSR. Več kot eno uro dolg uvodni govor je imel član Centralnega komiteja KPČ. Ponavljalo se je to, kar so govorili že na svečani seji občinske skupščine, kako je Rdeča armada leta 1945 osvobodila Češkoslovaško in ji »bratsko« pomagala avgusta leta 1968. Po naročilu predsednika občine tov. Strmčnika sem pozdravil delovno skupnost tovarne Ždas in ji zaželel vse najboljše. Ko je napovedovalec po mikrofoni najavil pozdrav delegacije občine Ravne iz Jugoslavije, je bil v vsej veliki dvorani, kjer je bilo zbranih prek 3000 ljudi, velik aplavz. Najbolj so ploskali na pozdrav naše delegacije. Ljudje Češkoslovaške gojijo do Jugoslavije veliko prijateljstvo, ki so ga naši ljudje povsod deležni.

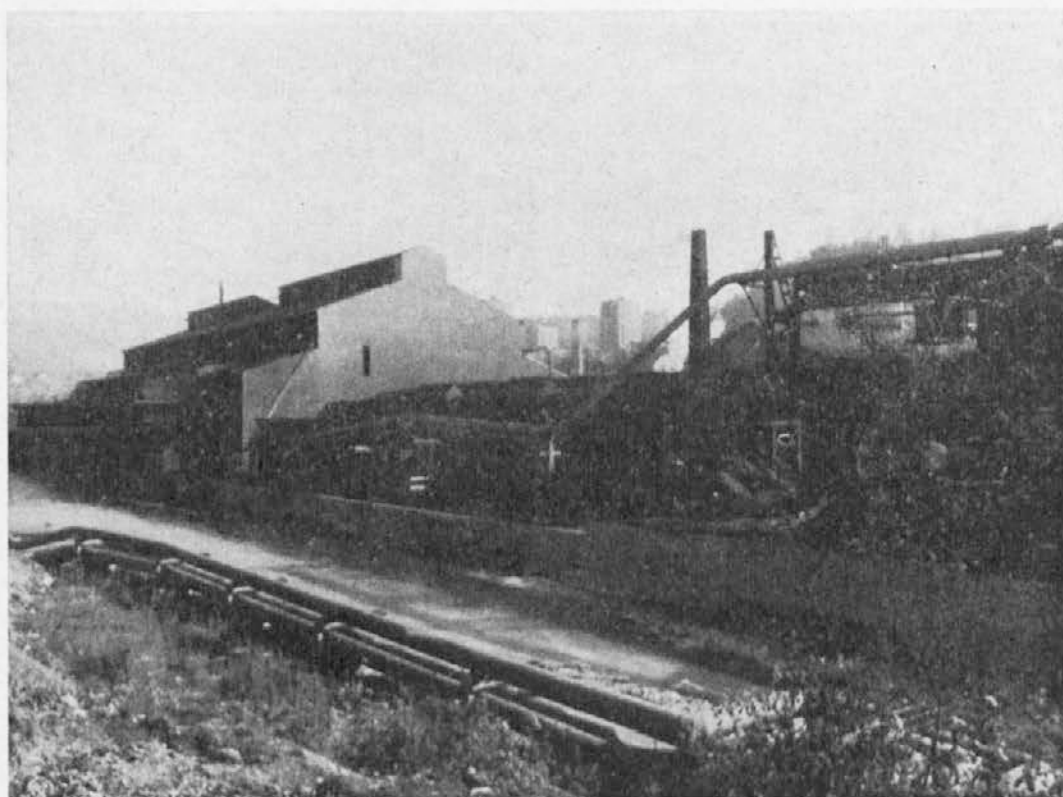
Zvečer je v Svetnovu — kraju 15 km severno od Ždara — bila ponovna proslava, na kateri so se zbrali poleg občinskih tudi okrajni veljaki. Jugoslovanska zastava je bila navadno prisotna le majhna na mizah, v Svetnovu pa je v veliki dvorani bila tudi naša velika zastava. Zanimiv je bil razpored zastav. V sredini je bil velik napis »25 let osvoboditve«, na levi strani, gledano proti napisu, je bila najprej sovjetska zastava, za njo češkoslovaška. Na desni strani pa je bila prva jugoslovanska, nato Poljska in zastava Nemške demokratične republike. Drugih zastav ni bilo. Tudi v Svetnovu so bili govori in razdeljevanje medalj kot v Ždaru.

Z direktorjem tovarne Ždas tov. Kyslinkom sem se pogovarjal o možnosti prakse naših livarjev v tovarni Ždas. On pa me je prosil, da bi železarna Ravne dovolila prakso njihovemu inženirju na našem kvantometru. Ždas namreč še nima kvantometra, dobi pa ga proti koncu letošnjega leta. Direktor Ždasa tov. Kyslink je velikodušno dovolil, da se lahko obračamo na njihovo podjetje v vseh zadevah, za katere mislimo, da bodo koristne za naše podjetje.

Na tej proslavi smo se poslovili od češkoslovaških prijateljev. Ugotovil sem, da želijo češkoslovaški predstavniki industrijskih podjetij in oblasti ter družbenopolitičnih organizacij še nadaljnjo povezavo z Jugoslavijo. Dobro se zavedajo, da je Jugoslavija kot neuvrščena dežela v mednarodni politiki zanje zelo zanimiva, zlasti zaradi velikih možnosti pri raznih trgovskih poslih v vseh deželah tako imenovanega tretjega sveta. Naša delegacija je bila na proslavi 25-letnice osvoboditve ČSSR deležna vse pozornosti in povsod prijateljsko sprejeta med češkoslovaškimi ljudmi.

Kot želijo naši češkoslovaški prijatelji ohraniti nadaljnje stike, tako si moramo prizadevati tudi mi, da bo prijateljstvo med občino Ravne in občino Ždar, med železarno Ravne in tovarno Ždas še naprej vezalo naše bratske narode kljub dogodkom avgusta leta 1968 v ČSSR.

Franc Fale

Naša Meža

Povej resnico in — teci!

(Srbska narodna)

SKLEPI UPRAVNEGA ODBORA

Upravni odbor, ki je v sedanji funkciji z izvolitvijo poslovnega odbora in odbora za splošne zadeve prenehal obstajati, je na sejah meseca maja razpravljal predvsem o pripravah za zasedanje delavskega sveta tovarne in o konstituiranju samoupravnih organov. Razen tega je moral obravnavati še nekatere zadeve s področja dela in poslovanja tovarne. S posameznih področij, ki so bila obravnavana, je sprejel naslednje sklepe:

Delno je bilo ugodeno v tovarni zaposlenim, ki obiskujejo poklicno šolo za odrasle, in odločeno, da morajo za zaključni izpit na poklicni šoli sami plačati po 50 din, medtem ko razliko stroškov krije naša tovarna.

Za v tovarni zaposlene, ki obiskujejo delovodsko šolo elektro stroke v Slovenjem Gradcu, je bilo odobreno, da naša železarna plača polovico prevoznih stroškov za prevoz v šolo, medtem ko morajo polovico slušatelji plačati sami. Prevozniki stroški se plačajo samo za dneve rednega pouka in iz kraja bivališča prosilca do Slovenj Gradca in obratno.

Slušateljem tehniške srednje šole od delka za odrasle, zaposlenim v naši tovarni, je bila na stroške naše tovarne odobrena strokovna ekskurzija, v okviru katere bodo obiskali podjetje »3. maj« na Reki.

Upravni odbor je bil seznanjen s predlogom za delno korigiranje cen dnevnega penziona, ki naj bi letos veljale za letovanje v našem počitniškem domu v Portorožu. Upravni odbor je ob upoštevanju, da je delno korigirana cena potrebna zaradi zvišanja cen življenjskih artiklov, predlog potrdil. Z novo višino cen dnevnega penziona so bili zaposleni že seznanjeni s posebnim obvestilom.

Na predlog komisije za ocenjevanje pripravnikov je upravni odbor skladno z določili člena 21 pravilnika o sprejemanju in uvažanju pripravnikov na delo za uspešno izdelan strokovni elaborat v tovarni zaposlenemu inž. Ferdu Grešovniku odobril enkratno nagrado v znesku 500 din.

Šolski center je na upravni odbor naslovil vlogo, da bi naša tovarna kot ustanovitelj centra dovolila, da v celoti preidejo na petdnevni delovni teden. Po mnenju upravnega odbora predlog v predlagani obliki ni sprejemljiv. Delovni čas v šolskem centru naj bi bil prilagojen skrajšanemu delovnemu tednu v naši tovarni. Šolskemu centru je bilo zato naročeno, da predlog uvedbe skrajšanega delovnega tedna prilagodi našim zahtevam, nakar bo o tako pripravljenem predlogu poslovni odbor na eni od naslednjih sej končno odločil.

Na predlog uprave podjetja in posameznih sektorjev so bila odobrena službena potovanja v inozemstvo, kot sledi:

— inž. Jožetu Borštnerju in Marjanu Blažiču 7-dnevno službeno potovanje na Madžarsko, kjer se bosta udeležila mednarodnega posvetovanja o produktivnosti v valjarnah. Razen potnih stroškov bremenimo našo tovarno tudi prispevek za udeležbo na posvetovanju v višini 150 dolarjev za udeleženca ali skupno 300 dolarjev za oba naša predstavnika;

— tehniškemu direktorju inž. Franju Mahorčiču 5-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo, kjer bo skupno s predstavnikom Metalurškega inštituta v Ljubljani v poslovno tehničnih zadevah obiskal nekatere železarnice v tej državi.

— Inž. Ferdu Grešovniku največ 20-dnevna strokovna praksa v Franciji, namenjena za usposobitev pri delu z dilatrom in reševanjem problematike ter praktično uporabo tega instrumenta.

— Ivanu Vušniku in šoferju osebnega avtomobila Avgustu Krivogradu 3-dnevno službeno potovanje v ČSSR.

— Inž. Jožetu Geršaku in generalnemu direktorju ZP Gregorju Klančniku 2-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo, kjer sta v poslovno tehničnih zadevah obiskala tvrdko Weingarten.

— Antonu Potočniku 6-dnevno službeno potovanje v Romunijo, kjer bo skupno s predstavniki Metalke sodeloval pri zaključnih pogajanjih in sklenitvi pogodbe za izvoz naših industrijskih nožev v to državo.

— V okviru tehničnega sodelovanja in izmenjave strokovnih delavcev med našo državo in ČSSR je bilo Moniki Terseglav, dipl. inž. metalurgije, in Antonu Godcu odobreno 7-dnevno službeno potovanje v to državo, kjer sta opravila strokovno prakso na temo izdelava svetlo vlečene žice iz nerjavnih in drugih posebnih jekel.

— Inž. Antonu Letonji in Andreju Plohu 3-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo, kjer sta zaradi urejanja reklamacij obiskala tvrdko MAN.

— Vinku Žmavcerju in Alojzu Korbarju 5-dnevno službeno potovanje v Avstrijo z nalogo, da pri tvrdki Saurer izvršita ponovni pregled in kontrolo osi, ki jih v nadaljnjo obdelavo dobavljamo temu podjetju.

— Jožetu Dorniku in Janezu Gorjancu 1-dnevno službeno potovanje v Avstrijo v zvezi s popravilom in prevzemom našega osebnega avtomobila.

— Že odobreno službeno potovanje v Avstrijo inž. Janezu Bratini in profesorju fakultete za elektrotehniko v Ljubljani Antonu Dolencu se je zaradi prometne ne-

sreče, ki se je pripetila na Dunaju, moralo podaljšati za 1 dan oziroma od prej odobrenega 1 na skupno dva dni.

— Jožetu Šulerju in Milanu Tušku se je odobrilo 7-dnevno službeno potovanje v ČSSR, kjer bosta po predhodnem dogovoru pri tvrdki Ždas opravljala strokovno prakso.

— V okviru menjave strokovnih delavcev med našo državo in ČSSR je bila enemu od strokovnih delavcev iz tvrdke Ždas odobrena strokovna praksa v naši tovarni. Strokovno prakso bo opravljal na kvantometru.

— Šoferjem službenih osebnih avtomobilov Avgustu Krivogradu, Antonu Vušniku in Ivanu Podržavniku, ki morajo po službeni potrebi predvsem v Avstrijo prevažati domače in tudi tuje poslovne goste, se je za naslednje obdobje odobrilo vsakemu po 5 avstrijskih dnevnic, ki jih morajo obračunavati po že sprejeti odločitvi upravnega odbora.

Med predlogi za službena potovanja je bilo tudi nekaj predlogov za potovanja v zvezi z ogledom in nabavo strojev in strojnih naprav, ki naj bi jih nabavili za potrebe naše tovarne. Upravni odbor teh službenih potovanj ni odobril. Odločil je, da se službena potovanja zaradi nabave novih strojev in strojnih naprav v naši tovarni načelno ne bodo dovoljevala tako dolgo, dokler stroji in strojne naprave, ki so že nabavljeni in so že v tovarni, ne bodo usposobljeni za redno obratovanje.

Upravni odbor je na sejah obravnaval še nekatere druge zadeve v zvezi s predlogom za spremembo posrednih norm, odkupom diplomske naloge, razpravljal pa tudi o nekaterih pritožbah in vlogah. O odločitvah, ki so bile sprejete, so bili posamezniki osebno pisмено obveščeni.

—et

Nedolžen

— Kaj pa to pomeni, obtoženi? Umikajte vaše priznanje?

— Ja, gospod sodnik. Branilec me je prepričal, da sem nedolžen.

Magnolija

Proizvodnja in problemi jugoslovanskih železarn v letu 1969

V letu 1969 je jugoslovanska črna metalurgija naredila napredek v proizvodnji jekla in se je proizvodnja jekla povečala, povečalo se je tudi število zaposlenih in realizacija. Redno je pričela obratovati tudi nova železarna Skopje v Makedoniji. To je najmodernejša železarna Jugoslavije za navadna jekla. Sedanja kapaciteta je 800.000 ton, kasneje pa 1.600.000 ton. Posamezne železarne so v minulem letu izdelale take količine jekla v primerjavi z letom 1968, kot jih kaže tabela.

Železarne	Proizvodnja surovega jekla v t		
	SM jeklo	elektro jeklo	skupno
Zenica	873.097	18.482	891.579
Jesenice	322.904	128.076	450.980
Sisak	237.025	46.319	283.344
Ravne	—	135.817	135.817
Store	39.634	—	39.634
Nikšić	54.283	68.000*	122.283
Smederevo	95.014	7.649	102.663
Skopje	260.000*	—	260.000
Jugoslavija	1.881.957	404.343	2.286.300

Podatki za železarno Nikšić in železarno Skopje niso točni, temveč le približni. Vsekakor pa je pozitivno dejstvo, da se je proizvodnja jekla v Jugoslaviji povečala za ca 15 odst., kar je največje povečanje v zadnjih letih. Zanimivo je, da se je močno povečala proizvodnja elektro jekla, katerega smo izdelali 404.000 ton ali skoraj 18 odst. od celotne proizvodnje jekla.

Železarna Zenica je naša največja železarna in izdeluje jeklo v 80- in 180-tonskih Siemens-Martinovih pečeh. Poleg tega ima še eno 3-tonsko in eno 10-tonsko elektro obložno peč. Proizvodnja se v zadnjih letih ni bistveno povečala, izvajajo pa rekonstrukcijo, s katero se bo proizvodnja povečala na 1.000.000 ton in kasneje na 1.500.000 ton. Železarna Zenica je glavno podjetje združenih bosenskih železarn Zenica, Vareš, Ilijaš, Ljubija, Alipašin most) ter se je v zadnjem letu organizacijsko in kadrovsko močno utrdila. Ima izdelan zelo napreden gospodarski načrt, ki predvideva porast proizvodnje in visoko rentabilnost celotnega združenega podjetja. V svojem sklopu imajo zelo dobro opremljen metalurški inštitut, ki nosi ime »Hasan Brkić« po bivšem metalurškem delavcu in narodnem heroju. Glavni izdelek podjetja so valjani profili in pločevina, kotniki, tračnice, betonsko železo ter vagona in lokomotivska kolesa. Lani so izdelali 891.570 ton jekla.

Železarna Sisak izdeluje jeklo v dveh modernih Siemens-Martinovih pečeh tipa märz-böhlens in v eni 25-tonski elektro obložni peč. Proizvodnja stalno narašča in je v zadnjih letih narasla za ca. 140 odst. Elektro peč so zgradili v letu 1966; je enaka kot naša 25-tonska tipa tagliaferi. V njej so izdelali 46.000 ton jekla (naša 42.250 ton).

Železarna Sisak ima zelo ugodno lokacijo na sotočju reke Kolpe in Save ter v bližini kvalitetne rude, energije (nafta,

plin, električni tok) ter obilo kadrov (Zagreb). Je samostojno podjetje ter izdeluje predvsem cevi vseh dimenzij in tipov. Znane so brezšivne in šivne cevi, pocinkane cevi, cevi za naftovode in konstrukcijske cevi. V zadnjih letih se s svojo kvaliteto močno uveljavlja tudi na področju sive litine (kokile, odlitki za ladje). V načrtu imajo povečanje proizvodnje jekla s konti vlivanjem, ki bo prvo v državi, in več drugih modernizacijskih posegov v valjarnah, plavžih in obratih končnih izdelkov. V svojem sklopu ima manjši metalurški inštitut, ki se ukvarja predvsem s praktičnim reševanjem proizvodnih problemov lastnega podjetja. Železarna Sisak je visoko rentabilno podjetje, gospodarsko dobro vodeno in svoje delavce, predvsem pa strokovne delavce, dobro plačuje. Lani so izdelali 283.350 ton jekla.

Železarna Nikšić je mlajša železarna s podobnim proizvodnim programom kot naša. Jeklo proizvaja v Siemens-Martinovih in elektro obložnih pečeh. Proizvodnja v SM pečeh upada, medtem ko nekoliko narašča v elektro obložnih pečeh. Imajo tri SM peči s težo šarže 30 ton in pet elektro obložnih peč (3 t, tri 10-tonske in 25 ton), vendar ne obratujejo neprekinjeno, zato je proizvodnja znatno nižja od tehnične kapacitete. Železarna ima velike težave s prometom, ker so surovine oddaljene, enako tudi energetske viri. V zadnjih letih se je nerentabilnost znatno zmanjšala ter v letošnjem letu že predvidevajo pozitivno bilanco. Podjetje je naredilo napredek tudi v kvaliteti in asortimentu izdelkov. Do leta 1967 je bilo vodstvo prevzelo naše podjetje. Imajo zajeten plan razvoja, ki pa je uresničljiv le z ogromnimi investicijami. Železarna ima tudi razvojni oddelek in oddelek tehnične kontrole. Izdelki železarne Nikšić se postopoma uveljavljajo in njihova kvaliteta je že na konkurenčni ravni ter jih ne gre zapostavljati. V bodoče

železarna Jesenice	322.900 + 128.000 = 450.900 ton
železarna Ravne	φ + 135.000 = 135.000 ton
železarna Štore	39.600 + φ = 39.600 ton
S k u p n o	362.500 + 263.000 = 625.500 ton

Jugoslovanske železarne imajo mnoge skupne probleme, čeprav niso tehnološko povezane. Izdelani so predlogi, po katerih bi se dosegla večja proizvodnja in večja rentabilnost izdelave jekla. Navajam nekaj zanimivih predlogov.

— Mehanizirati je treba priprave vložka v smislu povečanja volumenske teže vložka ter nabaviti naprave za kompaktiranje vložka in za hitro zakladanje.

— Pričeti je treba s tehnološko pripravo vložka (praženje ostružkov, stiskanje velikih paketov, predgrevanje vložka).

— Porušiti ali rekonstruirati je treba stare peči, odstraniti ozka grla pred pečmi in za njimi v smislu povečanja proizvodnje in rentabilnosti.

se bomo vedno bolj pogosto srečavali na tržišču predvsem z izdelki te razmeroma mlade železarne. Lani so izdelali ca 122.000 ton jekla.

Železarna Smederevo izdeluje jeklo v Siemens-Martinovih pečeh in v mali elektro obložni peč. SM peči imajo težo šarže 30 ton, elektro obložna peč pa 3 tone. SM peči so pred kratkim rekonstruirane in značilno zanje je, da imajo zelo visoko produktivnost, najboljšo v državi za te pogoje. Tudi elektro peč dela s tehnično kapaciteto, čeprav je starega tipa.

Železarna ima ugodno lokacijo na obali Donave ter je transport rude cenen, enako so v bližini izviri energije (nafta, plin, električni tok), tako da ima vse pogoje za dobro delo. Sedaj se gradi nova železarna z velikimi plavži, nova topilnica, livarna in valjarna. Ob zaključku bo to moderna železarna, podobna oni v Zenici. Lani je proizvodnja prvič presegla 100.000 ton, v perspektivi pa predvidevajo proizvodnjo 1 milijon ton jekla, vse na bazi železovih rud iz Rusije.

Je samostojno podjetje in sodeluje z železarno Skopje, finančno je rentabilna. Lani so izdelali 102.700 ton jekla.

Železarna Skopje je naša najmlajša železarna, locirana v bližini glavnega mesta SR Makedonije ter blizu rudnikov železove rude. To je naša prva železarna, ki ima v jeklarni konvertorje na kisik po znanim avstrijskem postopu L—D (Linz—Donawitz). Pričetek obratovanja železarne je bil leta 1968, ko so izdelali ca 72.000 ton jekla, v letu 1969 pa že 260.000 ton jekla. Proizvodnja hitro narašča in predvidevajo, da bodo v letu 1972 dosegli kapaciteto 800.000 ton ter jo kasneje še podvojili. Čeprav je bil start obratovanja poln težav, se stanje naglo izboljšuje in tehnologijo hitro osvajajo. Izdelujejo predvsem pločevino in valjane trakove in imajo podoben program kot Jesenice pri teh artiklih. Železarna je samostojno podjetje ter ni vključena v nobeno integracijo. Finančno še ne posluje na lastnem računu.

Lani so izdelali 260.000 ton konvertorskega jekla.

Združenih slovenskih železarn ne obravnavam, ker so bralcem iz stalnih obvestil dobro znane. Lani so izdelale:

— Uvesti je treba moderne metode za forsiranje proizvodnje — gorilci na kisik, ultra transformatorji, nove tehnologije.

— Uvesti je treba elektronske regulacije in diriganje proizvodnje v smislu povečanja rentabilnejšega obratovanja. Uvajati je treba konti vlivanje za vsa navadna jekla zaradi povečanja izplena.

— Do skrajnosti je treba mehanizirati delo v obratih in v administraciji v smislu povečanja produktivnosti na moža.

— Čimprej je treba pričeti z industrijskimi poizkusi izdelave in uporabe železovih peletov kot sredstev zamenjave vložka za elektro obložne peči. Ti naj bi se izdelovali z uvoženo rudo (naša ni primerna) in bi se vlagali v peči v količini 20 odst. ter tako predstavljali najčistejši vložek.

Nagrada najboljšemu kolektivu v Sloveniji

Ob 25. jubileju osvoboditve in 20-letnici delavskega samoupravljanja v našem delovnem kolektivu je predsednik osnovne organizacije sindikata povabil na svečano sejo predsedstva TO tudi vse predsednike organizacije sindikata od osvoboditve do danes. Prvi predsednik sindikata v naši tovarni po osvoboditvi je bil tov. Ivan Štruc, nato pa so sledili: Maks Večko, Peter Mihelač, Ivan Žunko, Božo Radivojevič, Rudi Kranjc, Ivan Močnik, Avgust Razgoršek, Ivan Kugovnik, Ivo Čerče, Oto Hafner, Miha Ošlak in Franc Košak.

Navzoče je tov. Ivan Kugovnik pozdravil z govorom, ki ga objavljam v celoti.

V letošnjem letu proslavljamo 25. obletnico osvoboditve naše dežele, ko smo po štiriletnem obdobju okupacije in protifašističnih borb proti okupatorju in izdajalcem svojega naroda izšli kot zmagovalci z že močno organizirano JLA pod vodstvom ZKJ in tovariša Tita. Živimo na območju, ki je zanj obletnica osvoboditve toliko značilnejša, ker se je na bližnji Poljani 13. maja 1945 bila poslednja bitka druge svetovne vojne. Uspešno akcijo so zaključile naše vojaške enote proti umikajoči se nemški armadi von Lehra. Dan te zmage praznujemo v občinskem merilu kot naš občinski praznik.

25 let je dovolj dolga doba, da lahko ocenimo vse preteklo obdobje, naše delo glede na uspehe in neuspehe vse od leta 1945 pa do danes.

V to obdobje 25. obletnice aktivnega dela po osvoboditvi se vključujemo poleg ZK in ZMS tudi sindikati oz. naša sindikalna organizacija v železarni Ravne. Ta se je takoj po osvoboditvi v našem podjetju formirala in se že v prvem povojnem letu vključuje v obdobje obnove gospodarstva in utrjevanja naše, iz borbe zrasle narodne oblasti.

Akcije in formiranje delovnih skupin kakor tudi delovnih brigad so bile glavno torišče, dela poleg vključevanja v vsakodnevno reševanje problemov, ki so bili značilni za povojno obdobje. Udarniška dela so se vrstila od onih v podjetju do akcij v kraju. Primitivno orodje, kramp in lopata ter neizmerna volja so bili osnovni nosilci uspehov pri obnovi in urejevanju tovarne in kraja. Idealizem in volja do ustvarjanja sta bila nosilca tekmovalnega duha v tovarni med posamezniki in skupinami kakor tudi pri izventovarniškem delu.

— Perspektivno je treba povečati proizvodnjo na 3 milijone ton ter tako zmanjšati uvoz železarskih izdelkov (jadranska železarna) itn.

Cepprav je narejen napredek, moramo priznati, da se naša črna metalurgija počasi razvija in nas mnoge sosedne in daljne države prehitujejo tako v rasti proizvodnje jekla kot v proizvodnji na državljana. Nujno bo potrebno povečati proizvodnjo, saj bomo že naslednje leto uvozili prek 1 milijon ton jekla, kar predstavlja veliko finančno obremenitev za vso državo.

Rado Jelerčič, dipl. inž.

V prvih povojnih letih je bila sindikalna podružnica s svojimi pododbori dejanski nosilec vseh akcij v podjetju in kraju. Skrb za članstvo poleg takrat porajajoče se trgovine je bila ena od osnovnih nalog sindikalne organizacije. Reševanje stanovanjskih problemov, oskrba članstva kakor tudi izobraževanje članstva in njihovih otrok je rodila akcije udarniškega dela, pričetek gradnje naselja »Čečovje«, trgovskega skladišča ter preurejevanje prostorov za gimnazijo na Ravnah iz nekdanjega hleva (sedanji tehnični muzej). V tem obdobju se je z dobro izvršeno sindikalno akcijo kolektiv obvezal za mesečni soprispevek po 1 »šihit«. Vse to so bile za nas takrat v krajevnem merilu obsežne in velike akcije, ki se pa žal danes kakor tudi njihovi rezultati že izgubljajo v pozabo.

Preskrba članstva, ki jo je izvajal sindikat, je bila ena od glavnih in najbolj perečih nalog, ki je zahtevala izredno angažiranost. Organiziranje brigad za sečnjo drv na pobočjih Uršlje gore, odhajanje na kopanje premoga v velenjski rudnik poleg lastnega premogovnika v Brančurnikovem grabnu so bili stalni predmet razprav z namenom čim večje učinkovitosti. Kot dopolnilo tem osnovnim nalogam pa je sindikat izvrševal vlogo lastne trgovine, ko je poleg lastnih tovarniških ekonomij za preskrbo tovarniške menze organiziral, nabavljal in prodajal še tekstilne in usnjarske izdelke. Samo v spominu nam lahko še živi dejstvo, da so nekoč ekonomije Javornik, Dobji dvor in vrtnarija Prevalje bile del železarne Ravne in njene preskrbovalne enote.

Za nagrajevanje naših najboljših sodelavcev je sindikalna podružnica dodeljevala udarnikom posebna nakazila za upravičenost do radioaparatorov in posameznih iskanih izdelkov, kakor tudi vina, kar vse je bilo takrat redkost in poseben privilegij.

Poleg vsega naštetega pa je sindikalna organizacija bila tudi organizacijsko for-

mirana tako, da je v glavnem zajemala vsa področja dela od same podružnice do pododborov in delavskih zaupnikov po obratih in posameznih skupinah zaposlenih delavcev.

Skrb za kulturno-prosvetno izobraževanje in izživljanje članstva v sindikalnem kulturno-prosvetnem društvu, skrb za večjo varnost pri delu je narekovala, da je tudi v tem pogledu bilo delo v sindikalni podružnici razdeljeno na posamezne referate, ki so delovali poleg predsednika, tajnika in blagajnika v podružnici ali pododboru.

Aktivnost celotnega kolektiva, ki je odraz sindikalne organizacije, je v tem obdobju prinesla sindikalni organizaciji priznanja in nagrade. Tako je kolektiv železarne Ravne kot najboljši kolektiv v Sloveniji dobil tovorni avto, televizor, radio aparat in še druga priznanja za splošno aktivnost na področju političnega, kulturnega, fizikulturenega in drugega delovanja ob delovnih uspehih podjetja. Ko govorimo o političnem delovanju, je bil v tem obdobju dan izreden poudarek aktivnemu sodelovanju pri vseh političnih akcijah, kot so izvajanje volitev, proslavljanje prvomajskega praznika, številčna udeležba na prvomajskih proslavah in paradah kakor tudi udeležba na vseh zborovanjih občinskega, republiškega ali celo zveznega merila. Tako je kolektiv direktno sodeloval na prvomajskih paradah v Ljubljani in celo v Beogradu kakor tudi na velikih zborovanjih v Dolenjskih toplicah, Okroglici, Ostrožnem in drugod.

Razumljivo je, da se je ob izidu znane informbirojevske resolucije sindikalna organizacija aktivno vključila v politično akcijo ter na podlagi temeljitega akcijskega programa zagotovila skupno z ZK enotnost kolektiva in trdno opredelitev za politiko in stališča našega vodstva.

Zanimivo je pogledati zdaj, ko proslavljamo obdobje tako aktivnega dela, tudi na področje za oddih našega delovnega človeka. Takoj v prvih letih po osvoboditvi je bilo vprašanje oddiha centralizirano in smo dobivali iz republiških sindikatov

Predsedniki sindikata v železarni Ravne po letu 1945. Manjkajo pa še: Ivan Žunko, Rudi Kranjc in Oto Hafner

tako imenovane »napotnice«. Te so se glasila na določeno število dni, ki so jih člani preživeli brezplačno, kakor tudi na tiste napotnice, ki so se delno sofinansirale. Dejansko je takrat nastajal problem, kako pritegniti našega člana, nevajenega uživanja dopusta ob brezdelju, da izkoristi izredno ugodnost letovanja na morju v enem od letovišč v Opatiji, Splitu, Dubrovniku ali Crvenem otoku, da tako dejansko izrazi dopust kot počitek oziroma oddih. Zamisel o lastnem počitniškem domu se je porodila šele po letu 1950, ko je kolektiv že imel interes za udeležbo pri letovanjih v številu, ki je opravičevalo obstoj lastnega doma.

Z razvijanjem našega gospodarstva in njegove boljše organiziranosti je polagoma sindikalna organizacija del svoje skrbi prenašala na tista gospodarska področja, ki so bila za to postavljena. Od nekdanje preskrbe so sindikatu ostale le še občasne akcije. Obdobje, ko je sam tov. Leskovšek moral posredovati pri Tomosu v Kopru za dodelitev prvih 14 mopedov našemu kolektivu, je že zdavnaj za nami in so se lastniki mopedov že parkrat prelevili v lastnike skuterjev, fičkov, fiatov 1300 in vse boljših, lepših in dražjih avtomobilov.

Železarna sama se je kot podjetje nenehno razvijala, ob njej pa se je razvijal tudi vsakodnevni utrip življenja. Nastopilo je obdobje notranjega razvoja gospodarjenja in večje gospodarnosti, nastopilo je obdobje delavske samouprave, ki ji je sindikalna organizacija posvetila vso pozornost. 24. februarja 1950 smo v naši železarni izvolili prvi delavski svet ter smo tako v letošnjem februarju praznovali 20. obletnico delavske samouprave. Že od začetka pa vse do danes je sindikalna organizacija spremljala delavsko samoupravo, za katero menimo, da je naš sestavni in bistveni del organiziranega dela v podjetju. Dve desetletji je zadosti dolga doba, da tako kot pri človeku tudi delavski samoupravi priznamo polnoletnost, kar je tudi s svojim delom dokazala.

Razvoj delavskih svetov in upravnih odborov od njihovega začetka pa vse do danes lahko primerjamo s človekom, ki začenja prve samostojne korake pa vse do zrelostne dobe, ko že samostojno odloča in si oblikuje lastno življenje. Priznati moramo, da je v začetku bilo razprav članstva sorazmerno malo, da pa je danes slika že povsem drugačna in da je tudi sindikalna organizacija vzporedno z organi delavske samouprave hodila novo pot aktivnega udejstvovanja, iščoč lastne koncepte pri reševanju vsakodnevnih nalog kolektiva oz. problemov, ki so se občasno porajali. Sodelovanje sindikalne organizacije pri vodenju podjetja v obliki organiziranja razprav, dajanja konkretnih dopolnilnih ali spreminjalnih predlogov pri sprejemanju naših samoupravnih aktov in spremljanje njihovega izvajanja je bila ena od osnovnih nalog v novih pogojih dela.

Delo sindikalne organizacije na tem področju je zamenjalo nekdanjo preskrbovalno funkcijo prvih povojnih let z nalogo nenehnega kontaktiranja s članstvom in drugimi organi v podjetju. Naloga nas vseh, ki delujemo v sindikatu, je, da kot kreatorji sindikalne politike v podjetju

stremimo za tem, da se delavska samouprava še nadalje razvija, pogloblja in zaživi v resničnem in vsebinskem pomenu besede. Sindikalna organizacija kot nosilec — predlagatelj kandidatne liste za člane v organe samouprave mora nenehno skrbeti, da predlaga razgledane, dela voljne ljudi, ki razumejo delavsko samoupravo v poglobljenem pomenu in gledajo ob dobrem gospodarjenju še na človeka — sodelavca kot osnovnega člana delovne skupnosti. Nujno je združevati interese posameznika za njegov čim boljši ekonomski razvoj z interesi delovne skupnosti kot celote tako v slovenskem kot jugoslovanskem gospodarskem prostoru. Prepričan sem, da sindikalna organizacija stoji na trdnih pozicijah. Izkušnje iz preteklosti nas učijo vztrajnosti in borbenosti. V sedanjih situaciji pa moramo ob istočasnem utrjevanju organizacije kot celote utrjevati sindikalne podružnice, da ne bodo samo podaljšana roka tovarniškega odbora ali njegovega predsedstva, temveč da bodo sposobne samostojnega reševanja globalnih problemov ter da bodo v očeh članstva pridobile še več veljave in zaupanja.

Obdobje, v katerem se trenutno nahajamo, je izredno značilno po razgibanosti razvoja gospodarstva, večje gospodarnosti in poslovnosti, glede na željo po čim boljšem gospodarskem položaju. V zavzetosti za doseg tega smo včasih premalo zainteresirani za okolico in posameznika ter postaja ta skrb drugo, če ne že tretjerazrednega pomena. Ob današnjem stanju povečanja življenjskih stroškov vse preradi delamo primerjave na podlagi poprečij, pozabljamo pa na vse one, ki živijo pod povprečji. Ko pa pričujemo razmišljati na podlagi analiz o dohodku zaposlenega na družinskega člana, samo presenečeni in zaskrbljeni. Ta problematika je v bodoče ena od bistvenih nalog sindikalne organizacije tudi v našem podjetju, da pričnemo spremljati sočasno z našimi skupnimi uspehi tudi dejansko stanje in življenje malega človeka, ki je prav tako naš član ter se vsak dan bori z vprašanjem osnovne preskrbe družine ob vsakodnevnem naraščanju življenjskih stroškov. Skrb za človeka — člana se je od nekdanjega direktnega preskrbovanja preneslo na borbo za enakopravne osnovne možnosti, ko mora vsako delovno mesto zagotoviti osnovni minimum, ki je za življenje potreben. Preprečiti vedno večjo socialno razliko ni več naloga samo sindikata, temveč nas vseh, in to pomoč od socialistične družbe tudi pričakujemo.

S svojo aktivnostjo se je sindikalna organizacija skozi vse povojno obdobje uveljavljala tudi na področju sodelovanja z oblastjo, vodstvom podjetja in organi upravljanja. Zato tudi ni čudno, če smo imeli in še imamo nekaj trditvev, da sindikat kot delavska organizacija ni več potreben. Res je, da smo v novo nastalem obdobju iskali svoje mesto, a z delom dokazujemo, da smo ga našli. Res pa je tudi, da v novo nastalih situacijah ravno sindikat postaja za marsikoga ovira prostega delovanja in v vseh teh primerih čujemo kritiko na račun sindikata, običajno pa še vzporedno s trditvijo o nepotrebnosti, neučinkovitosti in strokovni neučinkovitosti delavske samouprave oz. samouprave nasploh. V večini primerov je to kritikarstvo

brez volje do osebnega sodelovanja. Vsi ti posamezniki ali skupine poskušajo razvrednotiti uspehe, ki smo jih dosegli ali jih dosegamo, jih nočejo videti in vidijo v vsem delovanju neuspehe, posebno če so prizadeti njihovi osebni interesi. V razkorak pa prihajamo tudi v primerih, ko se pri posameznih problemih ne najde skupen jezik v obliki samega dogovarjanja ali ko se je potrebno dogovorov tudi držati in jih izvajati.

V tem svojem izvajanju sem le bežno orisal pot, ki jo je do današnjih dni prehodila naša sindikalna organizacija v vseh povojnih letih. Z uspehi smo zadovoljni, na neuspehih se moramo učiti. Vsekakor pa smo za vse to obdobje dolžni dati priznanje vsem aktivnim in nesebičnim sodelavcem, ki so delovali v mejah možnosti in splošnega interesa. Dovolite, da se danes, ko v počastitev 25. obletnice osvoboditve zasedamo v tej obliki, iskreno zahvalim vsem dosedanjim predsednikom sindikalne organizacije v železarni Ravne kakor tudi vsem iskrenim sodelavcem v sindikalni organizaciji od nekdanjih odborov do današnjih podružnic za vse njihovo dosedanje delo. Želja nas vseh je, da bi še tudi v bodoče s svojimi izkušnjami pomagali utrjevati sindikalno organizacijo in dvigati zavest članstva. Povezanost članstva in enotnost nas vseh bo garant, da bo tudi še nadalje sindikalna organizacija s svojimi podružnicami in tovarniškim odborom močna ter vedno močnejša in uspešnejša pri svojem delu v interesu članstva kakor tudi podjetja kot gospodarske celote.

V spomin in zahvalo po sklepu predsedstva TO OSO ŽR izročam vsem predsednikom sindikalne organizacije od leta 1945 do danes skromno knjižno darilo, ki se istočasno veže na obletnico velikega Lenina, realizatorja oktobrske revolucije, ki je tudi pri nas obeležila z njegovimi idejami pot v naš lastni socialistični sistem ureditve.

Po slavnostnem govoru predsednika osnovne organizacije sindikata naše delovne skupnosti je spregovoril dolgoletni aktivni delavec v naši organizaciji tov. Miha Ošlak, ki je dejal:

Upam, da se lahko v imenu vseh dosedanjih predsednikov iskreno zahvalim za pozornost, ki jo je sedanje predsedstvo TO sindikata železarne Ravne izkazalo vsem dosedanjim predsednikom sindikata v povojnem obdobju. Pri tem bi želel poudariti, da so bili pogoji dela v posameznih obdobjih različni. Tov. Kugovnik je v orisu dela sindikalne organizacije v obdobju 1945 do danes nakazal tudi pomanjkljivosti. Pri tem se je dotaknil negodovanja in kritiziranja posameznih ljudi glede na delo sindikata ali organov upravljanja.

Osebnostno mislim, da nas je kritika v taki ali drugačni obliki spremljala skozi vse naše delo in smo pravzaprav na podlagi tega stvari izpopolnjevali. Zato danes ne imejmo tistega, ki dosti kritizira, za nasprotnika našega sistema, kajti najčeseje je prisotno nepoznavanje zadev, še večkrat pa so prisotne naše slabosti, za katere dostikrat nimamo dovolj čuta odgovornosti. Menim, da je bila moralna odgovornost v preteklosti večja.

Če se je pred leti sindikat boril za večjo proizvodnjo, izpopolnjevanje delavskega samoupravljanja, ni prav nič čudno, če danes člani govorijo, da bi se sedaj sindikat moral boriti proti naraščanju cen, podražitvam, za skrajšani delovni čas in podobno. Tako kot se spreminjajo pogoji življenja, za ene hitreje, za druge počasneje, tako se moramo temu prilagajati tudi mi. Pri tem pa seveda ne smemo pozabiti, da smo pravzaprav sindikati tisti, ki moramo v osnovi težiti za tem, da se bodo pogoji življenja izboljševali vsem, ne pa samo nekaterim.

Do danes smo na področju delavskega samoupravljanja naredili precej, vendar ne smemo ostati pri doseženih rezultatih. Seveda s tem nismo vsi enako zadovoljni, kajti samouprave je enim preveč, drugim pa premalo. Toda osebno menim, da bomo prišli do usklajenosti šele takrat, ko bomo

tudi odgovornost v celoti povezali z upravljanjem.

Ko danes tako zbrani več ali manj vsi zaposleni v železarni Ravne praznujemo naš jubilej, lahko izrazim mnenje vseh, da bomo tudi v bodoče aktivno delovali v našem družbenem življenju s ciljem izboljševanja življenjskih pogojev naših delovnih ljudi.

Na kraju bi predlagal, da glede na to, da v letošnjem letu praznujemo 350-letnico razvoja železarstva v naši dolini, četrstoletnico osvoboditve naše domovine, dvajsetletnico delavskega samoupravljanja v naši delovni skupnosti, in ker so bili v tem obdobju doseženi veliki uspehi — ne samo po zaslugi funkcionarjev, temveč po zaslugi večine našega članstva — predsedstvo TO organizacije sindikata posveti več pozornosti pohvalam in odlikovanjem aktivnih članov sindikata naše tovarne.

Janez Strah

Strokovna ekskurzija v Avstrijo

Na XV/225 — 11. rednem zasedanju delavskega sveta železarne Ravne je bilo sklenjeno, da se odobri članom, ki jim je potekla dveletna mandatna doba, ekskur-

mo enake pašnike, kot jih imajo naši sosedji, samo krav je veliko manj na naših pašnikih. Pred mesecem dni sem čital v časopisju, da nam v Jugoslaviji primanjkuje preko 60.000 glav goveda (sem spadajo seveda vsi biki, voli in teleta — čoliji). Ker pa smo mi strokovnjaki za fužinarstvo, se seveda ne moremo spuščati v razpravo o vzrokih deficitarnosti živine pri nas.

Proti večeru smo prispeli v mesto Wels, kjer smo prespali v hotelu »Zlati jelen«. Drugo jutro smo prispeli v Linz in se javili v sprejemnem oddelku uprave VOEST, tega velike kombinata avstrijske metalurgije. Obrati so tako razsežni, da se je treba iz enega obrata do drugega voziti z avtobusom. Ogledali smo si v glavnem naslednje:

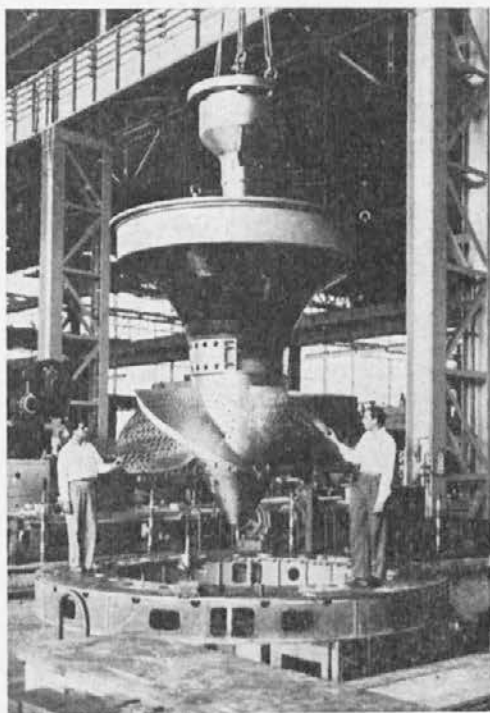
pristaniške naprave na rokavu Donave, kjer razkladajo premog, rudo in kurilna olja, to je tri glavne surovine za proizvodnjo grodlja. Z istega kraja smo si ogledali visoke peči, ki proizvajajo grodelj, ki ga tekočega vozijo v jeklarski mešalec.

Ogledali smo si koksne baterije, kjer iz uvoženega premoga proizvajajo koks za svoje plavže. Najbolj zanimiv je bil ogled LD konverterjev, kjer iz grodlja proizvajajo jeklo, s tem da pihajo s posebnim kopjem kisik v grodelj. Ta proces so razvili v Linzu in sedaj drago prodajajo to licenco po vsem svetu.

Letno sedaj proizvajajo v VOEST-u 2,3 milijona ton surovega jekla. To jeklo valjajo v velikih valjarnah v pločevine od 150 mm debele pa vse do zelo tanke pločevine, debele le nekaj desetink milimetra. Razen tople valjarne smo gledali tudi hladno valjanje pločevine. V hladni valjarni smo videli v montaži najnovejše, popolnoma novo valjarniško orodje tipa zeudzimir. Dovolili so nam, da objavimo sliko tega ogrodja, ki bo dano v obratovanje v drugi polovici leta 1970.

Sledil je ogled mehanskih obratov, kjer proizvajajo železne konstrukcije, v seriji strožnice, individualno pa vse mogoče stroje, velike Kaplanove vodne turbine in zelo zahtevne dele atomskih reaktorjev. Dovolili so, da objavimo sliko velike Kaplanove turbine, ki smo jo videli v njihovih delavnicah. Lopatice so ulite iz nerjavnega jekla, so zelo fino obdelane in nato še zbrušene in polirane.

Povedali so nam, da želijo doseči 10 milijard šilingov letne realizacije, pri tem pa izvoziti za 5,5 milijard šilingov. S ponosom so nam pripovedovali: dobavili smo tovarniške naprave za tovarno umetnih gnojil Gardilore — Francija, naredili smo velike črpalnice v Turlough Hill na Irskem, postavljamo veliko hidrocentralo Peace River v Kanadi, delamo velike rezervoarje za Jamajko, gradimo valjarno ladijske pločevine v Koreji, dobavili smo

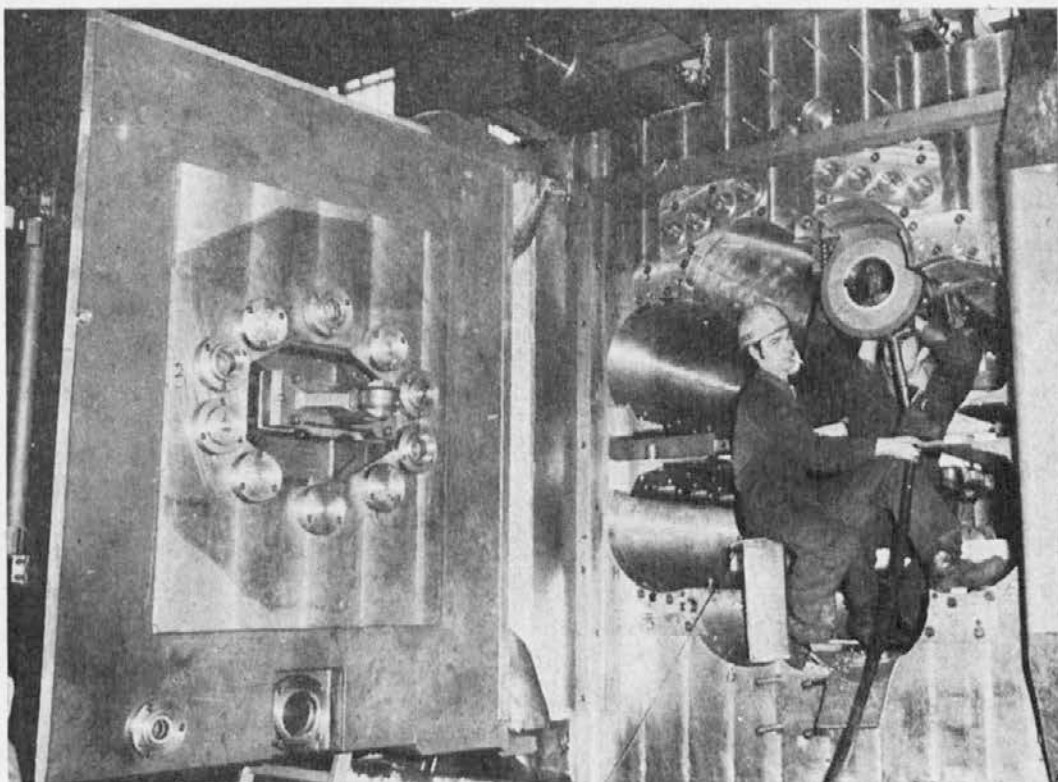

VOEST, Linz — Kaplanova turbina

zijsko potovanje v dve avstrijski železarne. Potovanje se je izvedlo od 25. do 27. maja 1970. Potovali smo z avtobusom podjetja »Ljubljana transport«.

Pot nas je vodila prek obmejnega kraja Vič pri Dravogradu. Po zelo hitro opravljenih formalnostih na meji smo se vozili po lepih predelih naše sosede Avstrije. Opoldne smo se ustavili v lepem letoviškem kraju Bad Ischl. Tu smo videli, da se tujska sezona še ni pričela, ker so hoteli večinoma prazni in tudi zunaj je bilo videti le malo letoviščarjev.

Dežela, doline, reke in gore so enako lepe kot naše, slednje so le višje od naših. Kar nam je »padlo v oči«, so bile kraje na pašnikih. Namreč, tudi pri nas ima-

VOEST, Linz — valjarniško ogrodje tipa zeudzimir

Zeudzimirove valjarne v Bolgarijo, ČSSR, Poljsko, DDR, Jugoslavijo, Romunijo, SSSR in Madžarsko, sodelujemo pri gradnji jedrskih central, gradimo pri podzemski železnici na Dunaju in še in še so naštevati, kaj vse in kje vse sodelujejo v tej gigantski izgradnji napredka v dobi tehnološke revolucije.

Odnegli smo vtise velikanskih izmer obratov v Linzu, najbolj pa nas je razveselil dogovor s predstavniki njihove direkcije, da bodo v naši železarni naročili večjo količino valjev za hladne valjarne.

Iz Linza smo se odpeljali proti Dunaju. Namesto širšega ogleda Dunaja smo dali prednost obisku Mauthausna. Nemo smo obšli prizorišča tega koncentracijskega taborišča, kjer je našlo mučeniško smrt prek 12.000 Jugoslovancev. V taborišču je nešteto podatkov, drug grozljivejši od drugega. Na veliki tabli, vzdani v kamniti zid, sem čital, kako so februarja 1945. leta na tem mestu slekli ruskega generala inženirskih enot in ga pri velikem mrazu polivali toliko časa z vodo, da je postal mrtvak, zalit v »ledeno steklo«. Da se ne bi nikdar več dogajalo to, kar smo tu videli, smo dejali vsi, ki smo zapustili tiho in globoko pretreseni ta mučeniški kraj.

Zvečer smo se le za urico ustavili na dunajskem Pratru, potem pa nadaljevali pot do mesteca Rust, kjer smo prenočili.

Drugo jutro smo se odpeljali v Ternitz, kjer smo si ogledali železarno Schoeller & Bleckmann. To je lepa jeklarna, ki dela le legirana plemenita jekla s posebnim poudarkom na nerjavnih ter brezoreznih jeklih. Gledali smo kovanje brzoreznih jekel ter izdelavo raznih predmetov iz nerjavnega jekla. Posebno zanimiva je livarna nerjavnih cevi, katere delajo v premerih od 6 do 150 mm.

Pogled od zunaj na železarno v Ternitzu ni tako lep, kot na našo. Na sliki lahko to ugotovimo. Nasprotno pa smo ugotovili, da v srcu tovarne, to je v obratih, prevladujejo veliko višje zvrsti jekel kot pri nas. Tako npr. je livarna v Ternitzu

veliko bolj zastarela kot naša na Ravnah, upajo pa si delati neverjetno širok asortiment litine, in to nerjavne in ognjeodporne. Gledali smo dve veliki Peltonovi kolesi, težki približno 20 ton, in dovolili so nam, da objavimo sliko te gigantske Peltonove turbine iz nerjavnega jekla.

»Le kako vse to zmorete?« sem vprašal inženirja v livarni.

»Moramo biti korajžni in se lotiti tudi takih kosov, če hočemo služiti kruh in živeti,« mi je odgovoril.

Nimam namena, da bi preveč opisoval to, nam v nekih zvrsteh zelo podobno jeklarno. Zelo zanimivo je dejstvo, da ta tovarna 80 odst. vse svoje proizvodnje izvažajo.

Od štiridesetih tovarišev, kolikor nas je bilo na tej ekskurziji, si je gotovo vsak nekaj koristnega zapomnil, kar je videl, tako da lahko rečem, da je bila ta ekskurzija za razširitev razgledanosti sigurno koristna.

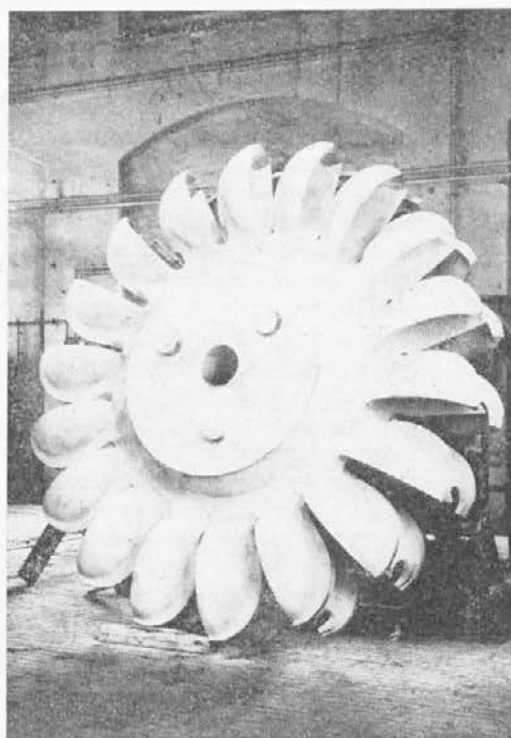
Na kraju bi omenil, da smo se med potjo večkrat kratko ustavili in mnogokrat naleteli na Jugoslovane, ki so raztreseni po vsej sosedni deželi, kamor so šli s trebuhom za kruhom.

Udeleženci so se vzorno vedli na vsej poti in jim tu izrekam vse priznanje. Obenem se zahvaljujem delavski samoupravi, ki me je povabila k sodelovanju na tej ekskurziji.

F. B.

TUDI V SINDIKATU ZP SLOVENSKE ŽELEZARN SODELOVANJE!

Na pobudo iniciativnega odbora sindikata Združenega podjetja slovenske železarn je bila dne 23. maja 1970 v domu železarjev v Štorah konstituantna seja koordinacijskega in izvršnega odbora sindikata ZP slovenske železarn z namenom, da se izvoli organe te institucije in

Železarna Ternitz — veliko Peltonovo kolo iz nerjavnega jekla

sprejmejo družbeni dogovori. Izvoljen oziroma potrjen je bil koordinacijski odbor in njegovo predsedstvo. Za predsednika koordinacijskega odbora je bil izvoljen tov. Franc Ocvirk iz Železarne Štore, za podpredsednika pa tov. Tomaž Klinar iz Železarne Jesenice. Sprejeta so bila pravila sindikata ZP slovenske železarn, program dela in finančni plan.

Da bi člani sindikata imeli vpogled v načrt dela tega organa, posredujemo vsebino programa dela koordinacijskega odbora sindikata ZP slovenske železarn.

Na podlagi pravil in vloge koordinacijskega odbora sindikata ZP bo aktivnost koordinacijskega odbora usmerjena na:

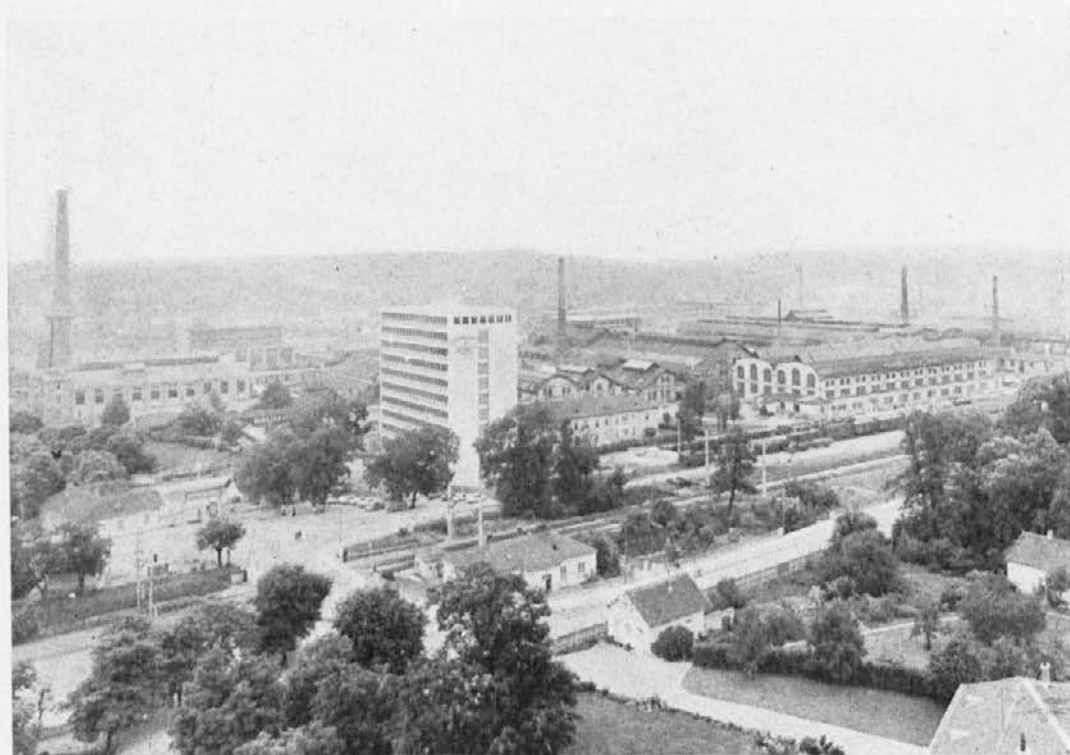
1. reševanje problemov, ki imajo izvor in možnost rešitve v ZP,
2. reševanje nasprotij in protislovij v sedanjih pogojih gospodarjenja v širši gospodarski skupnosti,
3. naloge, ki zahtevajo določeno dokumentiranost, da bi jih kot zahtevo postavili v rešitev pristojnih občinskih, republiških in zveznih institucij.

Ker koordinacijski odbor ni nadrejeni organ OOS, bo program dela zajel sprejemanje stališč in sklepov ter odločitve za skupne politične akcije na podlagi vnaprej sprejetih stališč OOS. Koordinacijski odbor sindikata ZP je le dejavnik integracije najrazličnejših interesov delovnih ljudi ZP slovenskih železarn z enotno politično osnovo za uresničevanje ciljev.

Cilji pa so:

1. ustvarjanje možnosti za stalno naraščanje materialnega in kulturnega standarda slovenskih železarjev,
2. razvijanje demokratičnih — samoupravnih in humanih odnosov med ljudmi,
3. trajno uveljavljanje socialne varnosti delovnega človeka.

V programu dela zagotavljajo naloge in cilji odsev najrazličnejših potreb oziroma interesov članstva. Program ures-

Ternitz — pogled na železarno Schoeller & Bleckmann

Sredi cvetlic

ničuje celotna organizacija, za kar je potrebno vzpostaviti smotrni sistem medsebojnih komunikacij, ki je pogoj za enotno akcijo. Nadzor nad izvajanjem sklepov mora postati sestavni del uresničevanja programa. Program mora postati last celotne organizacije sindikata v ZP, njegovo izvajanje pa politična akcija vsega članstva.

Nadalje so bila sprejeta pravila, ki določajo organizacijo in urejajo delovanje sindikata ZP slovenske železarn. Pravila obravnavajo splošna določila, vlogo koordinacijskega odbora, sestav koordinacijskega odbora, volitve, mandatno dobo in funkcije organov koordinacijskega odbora z drugimi organi in organizacijami v podjetju in financiranje dejavnosti tega koordinacijskega odbora. Sprejet je bil tudi finančni plan.

Seji so prisostvovali tudi generalni direktor ZP slovenske železarn, predstavniki političnih in samoupravnih organizacij vseh treh železarn in predstavnik republiške zveze sindikatov.

F. K.

RAZPIS ŠTIPENDIJ

Z željo, da pričnemo zboljševati kvalifikacijsko strukturo zaposlenih v naši tovarni, predvsem pa, da dobimo za nas potrebne strokovne delavce, smo že lani pristopili k povečanju števila štipendij na raznih vrstah šol in fakultet. Tako začrtano kadrovsko politiko naj bi nadaljevali tudi v bodoče. Upravni odbor je zato ob upoštevanju mnenja strokovnega kolegijskega števila že zaposlenih delavcev z visoko, višjo in srednjo šolo in števila naših štipendistov na teh šolah odločil, da se v šolskem letu 1970/71 razpiše naslednje število štipendij:

I. VISOKE ŠOLE

A. Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo:

	Štip.
— oddelek za metalurgijo	15
— oddelek za tehnično matem.	4
— oddelek za tehnično fiziko	2
— oddelek tehnične kemije	2

B. Strojna fakulteta	15
C. Ekonomska fakulteta	10
D. Fakulteta za elektrot. jaki tok	3
E. Fakulteta za elektrot. šibki tok	3
F. Pravna fakulteta	2

II. VIŠJE ŠOLE

A. Višja ek. kom. šola v Mariboru	10
-----------------------------------	----

III. SREDNJE ŠOLE

A. Tehnična srednja šola:	
— oddelek za metalurgijo	15
— oddelek za strojništvo	10
— oddelek za elektrot. šibki tok	1
B. Administrativna šola	4

Kriteriji, po katerih se ugotavlja višina štipendije za posamezne vrste šol in fakultet, naj bi letos ostali nespremenjeni. Manjše spremembe bodo morebiti nastale z uskladjitvijo štipendij med slovenskimi železarnami. Upravni odbor namreč meni, da je štipendije v okviru združenega podjetja potrebno uskladiti.

Ob lanskoletnem razpisu štipendij je bilo posebej določeno, da se višina štipendij za posamezne letnike visokih šol glede na potrebe tovarne in deficitarnost poklica za metalurško in strojno fakulteto v

osnovi poveča za 20 odst. Praksa pa je pokazala, da so razen teh dveh fakultet za našo tovarno deficitarni tudi nekateri drugi poklici in da je zato število fakultet, na katerih se osnovna štipendija poviša, potrebno razširiti. Odločeno je bilo, da se ta kriterij poleg metalurške in strojne fakultete letos razširi še na ekonomsko fakulteto in fakulteto za tehnično matematiko. O razširitvi te ugodnosti je bil govor tudi za fakulteto za tehnično fiziko. Upravni odbor predloga v celoti ni sprejel, sklenil pa je, da se štipendije za študij na tej fakulteti lahko poviša za 20 odst. samo tistim štipendistom, ki se bodo že vnaprej odločili za to, da bodo po končanem študiju in ob zaposlitvi v naši tovarni pripravljeni delati na računalnikih.

Razpis štipendij je bil že objavljen v dnevnem tisku, kjer je bil določen tudi rok, do katerega se bodo zbirale prijave za štipendije. Prijave zbira kadrovski oddelek tovarne.

—et

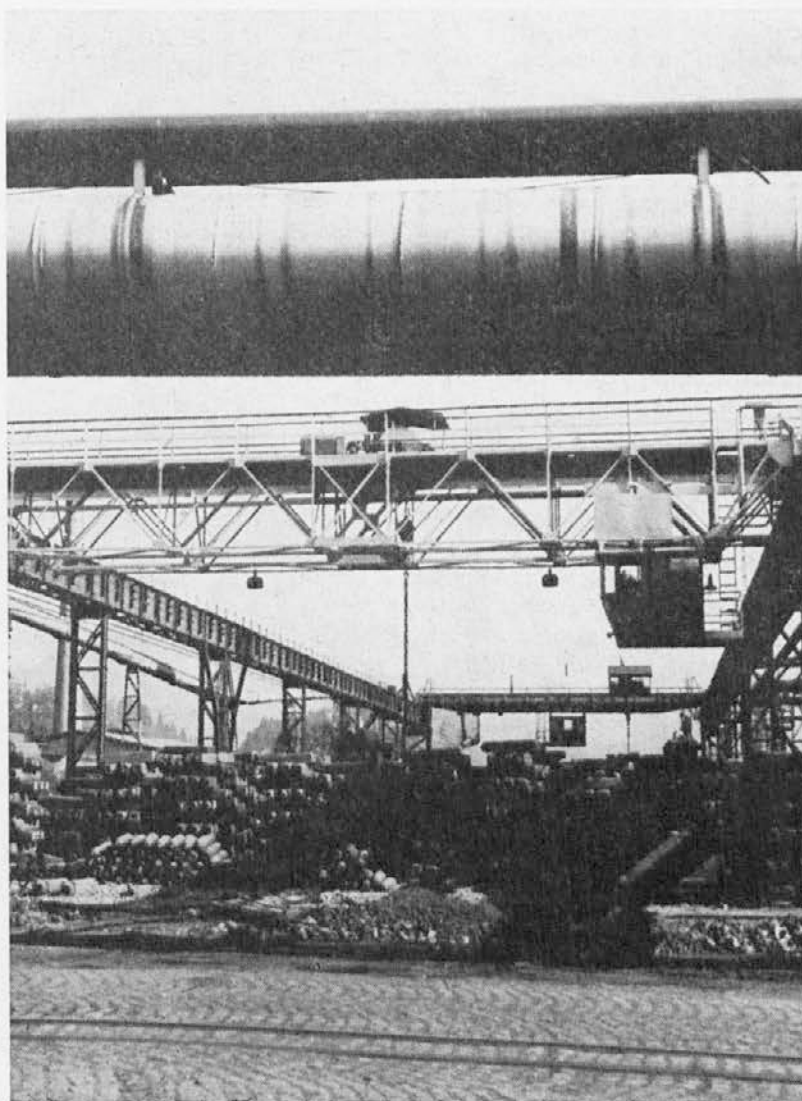
ZA DOBRO VOLJO

Preveč težav

Zdravnik je preiskoval bolnika:

— Torej vročina, glavobol, mrzlica, bolečine v grlu, splošno slabo počutje... Ja, kaj bova storila, kaj bova storila?

— Morda bi pa šla skupaj h kakšnemu drugemu zdravniku? je predlagal bolnik.

Med ingoti

STROKOVNA POSVETOVANJA IN RAZISKAVE

2. REDNO POSVETOVANJE O TEHNOLOŠKI IN KVALITETNI PROBLEMATIKI

Dne 11. maja 1970 je bilo v predavalnici TKR interno strokovno posvetovanje z zelo pomembno vsebino in obsežnim programom. Tudi udeležba je bila temu primerna.

Najprej smo obravnavali, kako vplivajo na lastnosti jekla oligoelementi — škodljivci ali nezaželeni elementi v jeklu. Ing. Černe je na kratko podal pregled podatkov iz literature, nakar se je razvila diskusija, na podlagi katere bo raziskovalni oddelček še nekoliko dopolnil literaturni pregled. V diskusiji je tudi ing. Perman pojasnil, kakšne so možnosti in kakšne omejitve pri analizah oligoelementov v našem kemijskem laboratoriju. Zbrali smo tudi precej podatkov o vsebnostih oligoelementov v naših jeklih, žal pa statistična obdelava teh podatkov ni mogla biti izvršena do posvetovanja in bo pripravljena do naslednjega posvetovanja skupaj z dopolnitvami literaturnih podatkov. Sklenili smo, da bomo uvedli sistematično zbiranje dokumentacije o vplivih oligoelementov na predelavno sposobnost jekla. Za šarže, pri katerih se pojavljajo v postopku vroče predelave težave, bomo uvedli posebno preizkušanje po metodi, ki smo jo razvili skupaj z Metalurškim inštitutom v Ljubljani. Ko se bo nabralo več podatkov, bomo lahko vpliv oligoelementov na predelavno sposobnost kvantitativno iz vrednotili.

Veliko pridobitev na področju spoznavanja vsebnosti in razporeditve oligoelementov v jeklu predstavljajo analize na elektronskem mikroanalizatorju — tako imenovani mikrosondi. Pri nabavi tega dragega aparata smo sodelovali tako kakor mnoga druga podjetja in s tem omogočili, da naprava deluje na Metalurškem inštitutu in da na njej delajo strokovnjaki, ki se imajo možnost specializirati. Tako je mikrosonda na Metalurškem inštitutu že dokaj dobro izkoriščena in je tudi nam že dala mnogo dragocenih podatkov.

V naslednji točki posvetovanja smo obravnavali problematiko valjanja silicijevih jekel na naši novi bločni progi. Jasno je, da vsaka nova proizvodnja in tehnologija povzročata določene težave. Pri uvajanju valjanja na novi progi z novim formatom ingota smo pričakovali precejšnje težave na področju orodnih jekel. Na splošno presenečenje je valjanje na tem področju uspelo praktično brez težav, težave pa so se pojavile tam, kjer smo jih najmanj pričakovali. Takoj po pojavu prvih težav je bil izdelan natančen program osvajanja in na posvetovanju je bilo podano poročilo o tej prvi fazi. Nato je diskusija nakazala nekaj smernic za nadaljevanje tega dela.

Nekako povezano s to problematiko smo obravnavali tudi splošen izplen valjanja novih ingotov na gredice. Ekipa, ki je spremljala valjanje teh ingotov do gredic in po posameznih tehnoloških operacijah vršila tehtanje, je podala poročilo, ki je odkrilo precejšnje možnosti za izboljšanje

šanje izplena. Žal pa ostajamo pri tem brez moči, ker nam manjka precej naprav za razne meritve, predvsem pa za tehtanje. Šele iz tako obdelanih podatkov lahko vidimo, kako pomembne in učinkovite so lahko investicije v nabavo tehnic in merilnih kontrolnih aparatov. Tako je tudi to posvetovanje potrdilo smernice investiranja v izboljševanje merilne tehnike v naši železarni.

Posebno točko obravnave na tem posvetovanju smo posvetili komercialni tehnični problematiki kvalitete vložka za naše elektro peči.

Izdelan je bil tudi program naslednjega posvetovanja, ki bo 8. junija t. l.

Jože Rodič, dipl. ing.

STROKOVNO LIVARSKO POSVETOVANJE

V dneh 21. do 23. maja 1970 je Društvo livarjev SR Slovenije v Portorožu priredilo strokovno livarsko posvetovanje s temo: »Sodobni razvoj v livarstvu«.

Na posvetovanju je bilo 21 referatov, razporejenih v štiri skupine po sorodnosti tem. Za prvo skupino referatov je železarna Ravne dala dva prispevka:

tehn. direktor Franjo Mahorčič, dipl. inž.: Suha regeneracija livarskega peska;

vodja raziskav za jeklarne Stane Lenasi, dipl. inž.: Izboljšanje kvalitete peska za jekleno litino.

J. R.

ŽELEZARSKÉ ZANIMIVOSTI

ANGOLA je portugalska kolonija na zahodni obali Afrike. Tu so v planini Kuanza odkrili ogromna nahajališča kvalitetne železove rude, ki jo nameravajo izvažati prek pristanišča Luanda. Za to rudo se zelo zanimajo Japonci, Angleži Nemci. Posebno agilni so Japonci, saj je ta ruda za okoli 2500 km bliže Japonski kot pa ruda iz Liberije. Angola (Portugalska) bo s tujo pomočjo investirala v rudnik in rudniške naprave prek 100 milijonov dolarjev. Zanimivo je, da bodo zgradili moderno napravo za izdelavo železovih peletov s kapaciteto 1,8 milijona ton in rudo prodajali le kot polproizvod v obliki peletov. Naprava za izdelavo železovih peletov bo montirana v pristanišču Luanda na obali Atlantskega oceana.

SOVJETSKA ZVEZA gradi veliko železarno v zahodni Sibiriji, ki bo imela kapaciteto 10 milijonov ton jekla letno. Gradnjo te železarne so pričeli 1965. leta in bo letos zaključena. Železarna ima 3 plavže, 24 koksarniških peči, dve jeklarni na LD kisikove konvertorje, v vsaki po dva konvertorja, dve napravi za konti vlivanje in 5 valjarn. Valjale bodo tri valjarne pločevino in dve profile. Železarna je zgrajena v tako imenovanem zahodno sibirskem industrijskem centru južno od Tomska, kjer je razmeroma ugodna klima.

JAPONSKA še naprej tolče industrijske rekorde na področju metalurgije. Plavž št. 3 železarne Fuji Iron je dosegel največjo dnevno proizvodnjo grodlja v svetu, in sicer 8.150 ton. Poprečna proizvodnja pa je bila 7.217 ton grodlja na dan. To je istočasno prvi plavž na svetu, ki obratuje z visokim pritiskom plinov v žrelu, pritisk znaša 2,5—3,0 atmosfere.

ŠVICA. Znana švicarska firma Brown — Boveri je izdelala posebno regulacijo za elektro obločne peči z namenom, da se zmanjša poraba električne energije in poraba dragih ferolegur. Regulacija ima dva dela — prvi del po programu regulira uporabo električnega toka, tako da topi peč s točno določeno količino el. energije. S tem se izloči nepotrebno pregrevanje in prepreči ohladitev ter se tako toplota el. toka racionalno porabi. Drugi del regulira v delni odvisnosti od prvega dela še tehnološki del, daje pomembne podatke, koliko je potrebno kisika, posameznih ferolegur, temperaturo jekla, debelino žilindre itd. Na podlagi teh podatkov se točno dodajajo potrebne ferolegure in drugi dodatki v izredno racionalnih količinah.

S tem regulacijskim sistemom so dosegli največjo rentabilnost obratovanja elektro obločnih peči.

R. J.

ŽE DRUGIČ PODELJENE NAGRADE

Na seji meseca februarja je upravni odbor odločil, da se nagrade za najboljše dosežke v proizvodnji razpišejo tudi za prvo četrtletje letošnjega leta. Po razpisu so bili do nagrad upravičeni tisti obratovodje, ki so v prvem četrtletju letošnjega leta v primerjavi s poprečjem zadnjega četrtletja lanskega leta napravili največji napredek pri mesečni realizaciji na zaposlenega ob najbolj enakomerni dekadni odpremi. Po podatkih analitsko planskega in tehniškega sektorja so bili najboljši rezultati poslovanja v prvem četrtletju doseženi v valjarni, livarni in kovačnici. Na podlagi podatkov o doseženih rezultatih poslovanja je upravni odbor odločil, da se nagrade za prvo četrtletje letošnjega leta podelijo, in sicer:

— prva nagrada v znesku 1500 din obratovodji valjarne inž. Jožetu Žuncu,

— druga nagrada v znesku 1000 din obratovodji livarne tovarišu Maksu Urnautu,

— tretja nagrada v znesku 500 din obratovodji kovačnice tovarišu Kolomanu Vrečiču.

V razpravi o podelitvi nagrad so bila načeta nekatera doslej mogoče odprta vprašanja. Upravni odbor se je v načelu strinjal, da je nagrade za najboljše dosežke v proizvodnji v tovarni treba še nadalje obdržati, menil pa je, da bi kazalo kriterije upravičenosti do nagrad nekoliko dopolniti. Po njegovem mnenju bi kazalo v kriterije dodatno vključiti red in čistoto v obratu, število in vzroke delovnih nezgod, zapoznele reklamacije in naknadne odpise nedokončane proizvodnje in gotovih izdelkov. Zaradi stališč, ki so bila oblikovana, upravni odbor v sedanjih pogojih nagrad za drugo četrtletje letošnjega leta ni razpisal, odločil pa je, da mora teh-

KULTURNA KRONIKA

ALI JE LAHKO KDAJ KULTURE PREVEČ

Iz dovolj znanih razlogov v letošnji sezoni, ki gre h kraju, na Ravnah ni bilo takih kulturnih prireditev, ki so vezane na dvorano kulturnega doma. Ob občinskem prazniku pa smo doživeli eksplozijo kulturniške ustvarjalnosti po šolah, v društvih in ustanovah in prireditve so se vrstile s tako naglico, da ljudem enostavno ni bilo mogoče obiskati vseh.

Da take spontane kulturne dejavnosti ni nikoli preveč, je jasno. Prav tako pa je tudi res, da bi bilo pametneje razporediti prireditve enakomerno skozi vse leto. Na ta način bi lahko vsaka zase pomenila dogodek in bi lahko prodrli globlje v zavest ljudi.

Zasluži pa si takšna kulturniška zagnanost resno garancijo, da bo Titov dom vsaj jeseni 1970 spet odprt, kajti čas neusmiljeno teče.

TRI RAZSTAVE

Od 12. do 18. maja so v likovnem salonu razstavljali štirje slikarji samouki vsak po šest del. Razen tega, da nobeden od njih ni akademski slikar in da so razstavljali skupaj, niso imeli česa skupnega.

Razstavljena olja **ERNESTA ARBEITSTEINA** iz Pliberka predstavljajo izsek iz širšega cikla, ki kaže življenje v naravi in kmečko delo, izraženo na osebni, ekspresionistični način. Slike pa, ki so ostale v mapah, kažejo Arbeitsteina v širših dimenzijah, ko se sooča z ljudmi brez šminke in sega k vprašanju smrti.

JOŽE SVETINA iz Zavodenj pri Šoštanju se uvršča med tiste slovenske slikarje, ki jih umetnostni kritiki imenujejo samorastnike. Nedvomno ljudska hočejo biti njegova olja na steklu po motivih in štimungih. Ničesar nočejo vedeti Svetinove coprnice, romarji in fantiči o železu in betonu našega časa — ali pa nasprotno vse preveč le vedo za krvavo rdečo nebo realnosti in nas prav zato vabijo v svoj neproblemski svet.

DARINKO PLEVNİK je začel kot realist z mehko pastelno tehniko in mehki pokrajinski motivi, nadaljeval je s prečiščenimi detajli, povzdignjenimi v literično simboliko, zdaj pa mu življenjske izkušnje razbijajo stare forme do abstraktnih barvnih kompozicij, ki pa so še vedno razpoznavne in polne simbolike.

niški sektor preučiti primernost sedanjih kriterijev, preučiti pa tudi možnost vključitve dodatnih kriterijev, za katere upravni odbor meni, da bi poleg drugih pogojev morali služiti za osnovo pri ugotavljanju doseženih rezultatov obratov v posameznem obdobju.

Potem ko bodo poslovnemu odboru posredovani dodatno zahtevani predlogi in mnenja, bo ta verjetno na eni od naslednjih sej o ponovnem razpisu nagrad dokončno odločil.

-et

FRANCA BOŠTJANA od vseh razstavljalcev najbolj poznamo, ker je delaven in je danes težko naštet, kje vse je že razstavjal. Res v svojih pastelih in oljih ostaja zvest motivom Koroške in zavestno zavrača vse modne umetniške izme, ker so njegovi naravi tuji, vendar pa se vedno znova s trdim delom bori za vse bolj prečiščene, osebno zasnovane ter oblikovane koroške pejzaže ter v teh svojih prizadevanjih tudi uspeva.

Ker nima na razpolago veliko sredstev, je naš likovni salon prisiljen k poskusom dajati za malo denarja veliko muzike. Da so taki poskusi večkrat tvegani, je jasno.

Sekcija za ohranjanje tradicij NOB pri obč. konferenci SZDL je 15. maja v študijski knjižnici odprla razstavo pod geslom »Naš človek v zadnjih 50. letih«. Dragoceno dokumentarno fotografsko gradivo o revolucionarni poti ljudi v Mežiški dolini je v uvodnem govoru komentiral prof. Krivograd, uredil pa Maks Dolinšek.

Razstavi, ki je zbudila precej pozornosti, bo v okviru našega muzeja odmerjen stalen prostor in je zadolžitev sekcije, da jo dopolnjuje.

Končno so 23. maja šolarji ravske osnovne šole napolnili pol študijske knjižnice z risbami, lepljenkami, slikami in skulpturami ter po eni strani pokazali rezultate celoletnega dela, po drugi strani pa pričarali pred obiskovalce svet otroške fantazije v sproščeni ustvarjalnosti.

Učiteljem likovnega pouka je treba izreči vse priznanje za njihov trud.

PREMIERA NA PREVALJAH

Sredi maja je ravske kulturno prosvetno društvo Prežihov Voranc v režiji Zofke Volčanskove postavilo na oder prevaljske kinodvorane holandsko komično pravljičico Greidanusa Hodl de Bodl. Pri popoldanski predstavi je bila dvorana

polna, zvečer manj, sprejem pri občinstvu pa je bil ugoden.

Naključje je hotelo, da smo nekaj dni pozneje isto igro gledali tudi po TV. Igrica je šaljiva, zabavna, neproblemska. Hoče sprostiti in to se ji tudi posreči.

n. r.

TUDI GORA JE PRISLUHNILA

Za nami so srečanja pihalnih orkestrov in pevskih zborov, pa občinski praznik, kateremu je bila posvečena večina prireditev amaterskih umetniških skupin. V Mežici so 22. marca peli odrasli zbori. Šentanelski pavri pod vodstvom Mitja Šipka »... rusasti dedi, to je edinstven pevski zbor, da ne veš, ali ni to sama zemlja, ki vriska in brunda in poje«, je o njih napisal dr. Franc Sušnik.

Kvintet Zdovčevi puobi, pet fantov tam iz Koprivne, smo slišali prvič.

Moški zbor DPD iz Črne vodi Franc Piko. Uči jih menda kar na domu, ker nimajo drugega prostora za vaje.

Neprecenljivo je za Prevaljčane delo Ivana Lebiča, njegova ljubezen do pesmi in pevca. Trije zbori DU so peli pod njegovim vodstvom: moški, ženski in mešani; pa še moški zbor DPD Prevalje pod vodstvom Marjana Trdine. Iz Prevalj torej kar štirje zbori in ne čudimo se, če bodo nekoč imeli svojo revijo.

Moški zbor DPD Dravograd z vodjem Stankom Rekom še mnogo obeta. Koroški oktet KPD Prežihov Voranc nam je dobro znan. Vodi ga Jože Leskovar.

Pevski zbor »Edinost« Pliberk in Šmihel, glasnik naše pesmi onkraj meje, ko jim je pesem tolažba, hrepenenje in žalost za vse, kar imajo in česar nimajo. Tam je zibelka Koroške, mehka govorica in pesem, kot bi mati božala ljubljene otroka. Toplo in nežno se je vila melodija. Zamižal bi in videl Podjuno, Ziljo, Rož, stal bi ob jezeru in v njegovi tihoi slišal Nmau čez izaro, tako lepo, kot je koroška pokrajina in dobri njeni ljudje. Zazrl bi se po gladini tja čez v večernem mraku in razmišljal o njih, ki so otroku že v zibelki dajale svojo pesem...

Takole so otroci z osnovne šole povabili na razstavo

Tam so prvi poznali štiriglasno pesem, Hartmanov Foltej in njegovi pevci so tam okoli doma. Pa so za konec pevci od Pliberka do Traberka zapeli »Zdravo« in »Moj puobič je furman«. Rusasta korenina iz Šentanela in oni iz Šmihela pa Pliberka, Koprivne, Črne, Prevalj, Raven, Dravograda. Ni bilo meje, ne zgornjega ali spodnjega konca Mežiške doline. Dravograd ni bil druga občina. Stošestdeset jih je bilo, Foltej je dirigiral. Naš Luka je dobil odlikovanje predsednika Tita, inž. Mitja Šipek je o pesmi govoril, kot da je v njem spočeta.

Nepozabno!

Občinski praznik se ne bi mogel začeti lepše, kot se je. Z revijo pihalnih orkestrrov se je začel 10. maja dopoldne, ko so igrali godbeniki iz Šentjanža, Slovenj Gradca, Mute, Mežice in Raven. Prvič so se nam predstavili godbeniki ZB Šentjanž. Večji del so to kmetje iz Šentjanža, pa iz Libelič in kdo ve od kod še vse. Pač od pluga in brane uro daleč na vajo. Žuljave dlani, kot podplat so, pa vendar iz glasbila izvabljajo melodije zgarani prsti, da moraš gledati, poslušati in imeti spoštovanje do njih. Kako prazni so nekateri, ki mislijo, da so polni vse kulture sveta...

Delavska godba Slovenj Gradec se prebija skozi svoje delo z večnimi težavami. Kot pri vseh godbah je tudi tam včasih težko premostiti pet minut hoje na vajo. Vendar se zbirajo oni, zlata sredina in steber godbe. Spored je bil pod vodstvom Mirka Vajsa izvajanje solidno, pač na višini zmožnosti. Morda bi bilo še boljše, če bi jim več pomoči nudila tamkajšnja glasbena šola? Na Ravnah se je takšna praksa kar dobro izkazala.

Godbeniki iz Mute so pod taktirko Jožeta Miheva začeli drugi — sodobnejši del srečanja. Godba je iz leta v leto boljša in mi je nerazumljivo, zakaj se ne udeleži tudi kakšnega tekmovanja. To daje vzpodbudo za še vestnejše delo članov, posledica pa je hitrejša rast kvalitete.

V zgornjem koncu naše doline je rudarska godba Mežica. Po svoji kvaliteti

sodi med vrhunske ansamble take vrste pri nas. Vztrajno delo dirigenta Edija Mauhlerja pa prizadevnost godbenikov sta orkester pripeljala na vsa tekmovanja in republiška srečanja do sedaj. Lani so si na tekmovanju zaslužili boljšo uvrstitev. Letošnji spored je bil skrbno izbran in tako tudi izvajanje.

Lani je pihalni orkester ravenških železarjev izvajal obvezni program. Letos republiškega tekmovanja ni in dirigent Jožko Herman je imel pri izbiri skladb proste roke. Mislim, da republiški prvak letos ni razočaral onih, katerih ime nosi.

Ljudje se ne morejo otresti miselnosti, da je »pleh muzika pač pleh muzika«, torej samo za proslave, promenadne koncerte in pogrebe. Kaj drugega ji pa menda ni napisano v usodi. Kakor hitro je godbenik v uniformi, že pade vprašanje, kdo je umrl. Je že res, da igra sodelavcu na zadnji poti, kot je tudi res, da včasih niti najožjih sodelavcev pokojnika ni na pogrebu. Tako je povsod, pri vseh godbah, ki so igrane na Čečovju. Resnica in prava usoda pravita drugače.

»Pleh muzike« so se in se razvijajo v pihalne orkestre. Dodatne skupine saksofonov (alt, tenor, bariton, po možnosti celo sopran in bas), kornetov, althornov, kompletne družine tolkal in še kaj godbi spreminjajo barvo zvoka. Med staro zasedbo in novo je v izraznih, tonskih in barvnih značilnostih skoraj neverjetna razlika.

Holandci, največji ljubitelji pihalnih orkestrrov, imajo za razvoj največ zaslug. Pri njih in drugod so komponisti izključno za pihalne orkestre in so v tem mojstri. Ni kaj reči. Delo, tradicija in spoštovanje teh orkestrrov. Vsaka osnovna ali druga šola ima svoj orkester, celo dva. Pri nas bi pa včasih najrajši videli, da bi pevskih zborov ne bilo treba imeti in vodjo plačevati.

»Kultura in prosveta, to naša bo osvetla!« sem moral znati na pamet v osnovni šoli!

Naša godba je imela po vojni toliko godbenikov kot ta iz Šentjanža. Petindvajset let dela, ravno toliko let je pri

nas dirigent Jožko Herman, z dušo in telesom je tu, da je napravil to, kar imamo danes. Glasbena šola je stara petnajst let, pa je raztrgana na tri konce. Na prste bi preštel one godbenike, ki se v njej niso šolali. Vseh naših godbenikov je petdeset.

153 godbenikov je ono nedeljsko dopoldne počastilo začetek praznika naše občine. Mislim, da je temu prazniku tudi Gora v vsej svoji sveti in skrivnostni veličini prisluhnila. Olimpijski bogovi so nam jo darovali, da bi nas radostila. Ali smo sposobni, da jo hočemo sprejemati in doživljati — glasbo?

Če je res, da se ob prvem otrokovem nasmehu odprejo nebesa, potem so se na petem srečanju otroških zborov v Mežici 13. maja morali slišati nebeški glasovi.

S kakšno voljo, iskrenih se oči in s trepetajočimi srci so peli otroci iz Strojne, Lokovice in Kotelji! Za bickami je hlačal in se učil pesmice ob zori pred poukom. Vse spoštovanje temu otroku. Bolj kot kateri drugi je vzel resno ta nastop in vložil vanj vse, kar zmore.

Anemi Pejovič, Sonja Mihelač in Rožika Frankovič jih učijo.

Zbor glasbene šole in zbori osnovnih šol Črna, Prevalje in Ravne so sestavljali drugi del sporeda. Presenečenja in uspehi. Ni kaj reči.

Sedem zborov s 330 pevci je dalo svoje obeležje prazniku.

Na Čečovju so 15. maja popoldne peli mladinski zbori iz osnovnih šol Lokovica, Mežica, Prevalje, Ravne, pa še z glasbene šole Ravne in gimnazije. 380 pevcev je bilo, poslušalcev polovica manj. Vsi zbori so iz leta v leto boljši, prvič so nastopili Mežičani. Vse priznanje zborom in vodjem, ker vem, koliko truda zahteva zborovodsko delo.

Dorica Rebernik, Marija Pogorevčnik, Darinka Gosnik, Mira Stres, Katarina Mlačnik, Majda Pucelj, Tone Ivartnik, to so ljudje, ki dajejo mlademu človeku pesem, ljubezen do petja in rodne grude.

Veliko je njihovo delo, še večji je delež pri vzgoji naših naslednikov. Hvala in iskrene čestitke na tem mestu vsem mladim pevcem in njihovim vodjem.

V okviru praznika občine in obletnice osvoboditve je na pobudo Občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij sodelovalo 863 izvajalcev. Če prištejemo še odrasle zборе, potem je to 1030 nastopajočih. Toliko v vednost, da se ne bi kdo znašel in vprašal, kolikšen je bil delež kulture v tednu praznika in jubileja. Opravljeno je bilo veliko delo in zato uspeh ni izostal. Glasba včasih zahteva garanje in ne samo delo, kar malo kdo ve.

Še iskrena zahvala dvema, ki sta največ žrtvovala in prispevala za uspešen potek prireditve. Kako se naj oddolžimo Mirjani Vevarjevi in Toniju Ivartniku? Tega, kar sta žrtvovala, ni mogoče plačati — danes tako cenjeni prosti čas.

Ivan Gradišek

Zdravilo

— Proti tej bolezni, je predaval profesor na medicinski fakulteti, — pozna znatnost doslej le dve sredstvi. Žal nobeno ne pomaga.

Počastili so Prežihov spomin

Ravenska osnovna šola, ki nosi ime Prežihovega Voranca, je združila proslavo 20. obletnice smrti tega velikega pisatelja in revolucionarja s praznovanjem dneva mladosti ter pripravila obsežen tri-dnevni program, ki ga je potem tudi do zadnje podrobnosti natančno izvršila. Vabilu ravenske šole so se odzvale vse osnovne šole v Sloveniji, ki se prav tako imenujejo po Prežihovem Vorancu, ter osnovna šola iz Kostanjevice, s katero imajo Ravenčani že dalj časa prijateljske stike. Tako je v soboto, 23. maja, prišlo na Ravne okrog 250 otrok z učitelji iz Bistrice pri Lendavi, iz Polul pri Celju, iz Maribora, Ljubljane in Jesenic; razen Primorske so bile zastopane vse slovenske pokrajine.

Potem pa je stekel program po točno določenem redu. Najprej so si gostje ogledali našo osnovno šolo ter pohvalili foto-amatersko razstavo učencev.

Sledila je svečana proslava, posvečena Prežihovemu Vorancu, v kavarni doma železarjev, ki so se je udeležili tudi številni gostje, med njimi Prežihova vdova, predsednik občine Ivan Strmčnik in pisatelj Ivo Zorman. Ta proslava je bila po svoji zamisli in izvedbi brez pretiravanja enkratno doživetje.

Brez prekinitve so se pol ure prepletale pesmi pevskega zbora z recitacijami, te pa so spet bile sestavljene tako dobro, da so uspele z odlomki iz Prežihovih del in s spremno besedo v tem kratkem času predstaviti Prežiha kot otroka, moža, revolucionarja in pisatelja. Aplavz je bil dolg in iskren. Mnogi navzoči pa so izrazili obžalovanje, da niso te proslave slišali še drugi krajani, saj se je potrdila stara resnica, da kvaliteta ni monopol ne odraslih ne poklicnih umetnikov, ampak da lahko iskreno čustvo in skrbna priprava prav tako nudita kulturni užitek.

Toda komaj je bilo proslave konec, je že kolona otrok krenila v park pred Prežihov spomenik, kjer so položili venec, postali in prisluhnili izbranim besedam. Sledila je otvoritev likovne razstave učencev osnovne šole, nato pa ogled muzeja in doma telesne kulture.

V nedeljo so učenci obiskali Kotlje in Prežihov grob, nato pa so se razdelili v skupine ter obiskali Prežihovo rojstno hišo in druge njegove hotuljske postaje ter Šentanel. Vse šole so skupaj pripravile popoldan Prežihove besede v domu železarjev, zvečer pa so mladi na poseki kresovali.

V ponedeljek sta prof. Mrdavšič in inž. Šipek pripovedovala gostom o Prežihu in Koroški, medtem pa so učencem ravenske osnovne šole podelili Cicibanove in Prežihove značke ter sprejeli pionirje v ZMS na stadionu, nakar so se domači in gostje pomerili še v rokometu in šahu, popoldne pa so se poslovili.

Ni manjkalo iskrenih čestitk k uspeli prireditvi vodstvu šole in učiteljskemu zboru, ni manjkalo tudi solz ganotja in hvaležnosti, saj so bili vsi otroci dobesedno gostje ravenskih učencev — pri njih so spali, pri njih jedli ter bili skoraj tri

dni člani koroških družin — in sklenilo se je marsikatero prijateljstvo. Učitelji so izmenjali izkušnje o svojem delu, o kate-

rem bi bilo vredno posebej napisati še kaj več, in razšli so se v prepričanju, da je ravenska osnovna šola izpolnila obljubo, zapisano na vabilu — približala jim je umetniško besedo, kraje in ljudi Prežihovih del.

n. r.

ŠPORTNE VESTI

MESEC MAJ — MESEC ŠPORTA

Mesec maj že dolgo imenujemo mesec mladosti. Pri nas, v naši občini pa ga bomo morali imenovati še mesec športa. Sicer pa sta mladost in šport v tesni povezavi — nerazdružna sta, saj se mladost najlepše manifestira v igri, v medsebojnih srečanjih, v prijateljstvu, v krepkih in zdravih telesih, v znojinah, a vendar nasmejanih obrazih, in kje je vse to združeno tako kot v športu?

Kljub temu da je letošnji maj bil najbolj svečan na praznik občine, ki so ga športniki od Črne do Raven dostojno proslavili in po svoje prispevali, da je bil naš praznik še lepši in bogatejši, so se športna srečanja in prireditve v počastitev 25. obletnice osvoboditve in praznika občine Ravne na Koroškem pričele že mnogo prej in končale prav zadnji dan maja. Ves maj je bil prežet s športom in telesno kulturo, ves maj je bil resnično mesec mladih.

Že 6. maja se je pričela občinska liga v odbojki za mladince, kjer sodelujejo ekipe TVD Partizan Črna, TVD Partizan Žerjav, TVD Partizan Mežica, MA železarne Ravne, MA Reka, SSD gimnazija Ravne, SSD IC Ravne in SSD Pionir Ravne. Torej tekmuje najmanj 48 mladincev v rednem tekmovalstvu. Mladinke so začele tri dni kasneje. Tudi v tej ligi tekmuje 8 ekip. To so: TVD Partizan Črna, TVD Partizan Mežica, SSD Mladost Prevalje, SSD gimnazija Ravne, SSD IC Ravne, SSD Pionir Ravne, MA Reka in SSD ESS Slovenj Gradec. To je prvič, da se je v našo občinsko tekmovalstvo vključila ekipa izven naše občine, kar moramo pozdraviti. Zeleli bi, da bi dijakinja ESS Slovenj Gradec (veliko jih je iz naše občine) vzdržale v tem tekmovalstvu. Tudi tu imamo torej najmanj 48 deklet, ki tekmujejo v odbojki.

Fantov in deklet je torej kar 100, in če računamo, da tako tekmovalstvo samo v polletju traja kar 7 tednov, potem lahko dobimo res pravo podobo o tem občinskem tekmovalstvu, ki daje dobre obete za našo odbojko.

Področno prvenstvo za šole II. stopnje v rokometu je bilo 9. maja. (Tu bo potrebno obravnavati, da je naša občinska zveza za telesno kulturo prevzela organizacijo vseh občinskih prvenstev za šole I. stopnje in organizacijo vseh tekmovalstev za področna prvenstva šol II. stopnje. V naše področje spadajo šole II. stopnje: ESS Slovenj Gradec, Gimnazija Ravne, IC Ravne in RIŠ Mežica). 3 ekipe mladink in 2 ekipe mladincev ali skupno okrog 60 fantov in deklet je tekmovalo za področnega prvaka. Pri mladinkah je zmagalo SSD ESS Slovenj Gradec, pri mladincih pa SSD IC Ravne. Tri ekipe mladink videti tekmovali v rokometu je bila dosedaj prava redkost. Upajmo, da bo to v prihodnje postala navada.

10. maja so se zbrali taborniki — medvedki in čebelice iz Mute, Slovenj Gradca in Raven (žal tistih iz zgornjega konca naše doline ni bilo) in pokazali, kaj znajo v premagovanju ovir, v igri med dvema ognjema, v lokostrelstvu, v lovu na lisice, v kurjenju taborniškega ognja in drugih taborniških veščinah. Vsekar so si s prikazanim zaslužili, da bi imeli več gledalcev, predvsem domačinov, da bi videli razliko ne v veščinah in znanju, ampak v opremljenosti in oblekah med tistimi, ki so prišli, in med našimi. Imeli bi kaj videti in mogoče se bo tako našim hitreje obrnilo na bolje.

Isti dan je bilo tudi tekmovalstvo koroške regije za mladince in pionirje v streljanju z zračno puško, kjer je sodelovalo prek 30 tekmovalcev (o rezultatih pišemo na drugem mestu), začela pa se je tudi mladinska občinska nogometna liga, kjer sodelujejo mladinci iz Črne, Mežice, Žerjava, Prevalj in Raven ter

tudi iz Radelj! Tudi to je velik uspeh, saj 70 mladih redno tedensko tekmuje in trenira.

12. maja (dvakrat smo morali preložiti zaradi slabega vremena) je bil na stadionu prvi živ-žav. Toliko mladih res že dolgo ni bilo skupaj. Preko 220 tekmovalcev in tekmovalk se je pomerilo na področnem prvenstvu osnovnih šol in šol II. stopnje v atletiki. To tekmovalstvo je ponovno pokazalo, da so zametki atletike na Koroškem že našli plodna tla in da so prav šole tiste, ki lahko kraljici športa še bolje in večkrat postrežejo z lepimi srečanji in vedno boljšimi rezultati. Pri pionirskih in pionirskih je zmagalo SSD Pionir, pri mladincih in mladinkah pa SSD Gimnazija Ravne, ki tvori jedro atletike na Koroškem in v katerem bo novo ustanovljeni koroški atletski klub našel res zdravo zaledje in močno oporo pri svojem delu.

Poglejte! Tudi mali nogomet se je prvič v zgodovini uradno in po vseh predpisih igral na Koroškem. 12. maja so se zbrale kar štiri ekipe (30 tekmovalcev). SSD ESS Slovenj Gradec, RIŠ Mežica, SSD IC in SSD gimnazija Ravne, ki so se (sicer na rokometnem igrišču) pomerile za področnega prvaka v tej športni panogi. Zmagala je ekipa iz Slovenj Gradca pred ekipo gimnazije Ravne.

16. maja, na predvečer našega praznika, so bile kar tri športne prireditve. V Žerjavu sta se pomerili občinska odbojbarska vrsta, ki je bila sestavljena pretežno iz tekmovalcev iz zgornje Mežiške doline in odbojbarska ekipa HALADAŠ iz Szombathelyja (Madžarska), ki je v tem dvoboju zmagala.

V Mežici je bil poulični štafetni tek za pionirje in pionirke, kjer je sodelovalo 7 štafet, na Ravnah pa ulični štafetni tek za mladince in mladinke, kjer je sodelovalo 8 štafet, zmago pa si je tako pri fantih kot pri dekletih priborila gimnazija Ravne.

Tradicionalni majski odbojbarski turnir je bil 17. maja na Ravnah. Sodelovali so Haladas, Modriča in Fužinar. V igri na dva seta je bil najboljši domači Fužinar in zaslužen za drugič zapored osvojil pokal ObZTK Ravne na Koroškem.

O košarki in naših zlatih fantih smo maja veliko videli, slišali in govorili. Tudi o nepričakovani, bolesteri, kruti a vendar resnični novici, da velikana naše košarske Trajka Rajkovića ni več. Vendar ne gre zamolčati, da je bilo na Koroškem prav letošnji maj, ali še bolj točno 18. maja prvo uradno tekmovalstvo v košarki. Nastopilo je 5 ekip, ki so se pomerile v borbi za področnega prvaka šol II. stopnje. Pri mladinkah in mladincih je zmagalo šolsko športno društvo gimnazije na Ravnah. Potruditi se bo treba, da bo teh tekmovalstev vedno več, saj se nam je košarka prav res zelo priljubila.

20. maja je bilo v Črni tekmovalstvo v šahu, 23. maja pa na Ravnah tekmovalstvo v streljanju z zračno puško za aktivne ZMS. Tako so se tudi mladinci izven šol pomerili v športnih panogah, ki so bile razpisane od strokovnih odborov pri občinski zvezi v sodelovanju z občinskim komitejem ZMS na Ravnah. Mladinci pa so poleg tega organizirali še sami odbojbarski turnir v Mežici, ki je zelo dobro uspel.

Tudi namiznoteniški igralci in igralke so tekmovali. 23. in 25. maja je bilo v veliki telovadnici DTK na Ravnah občinsko prvenstvo. Skupno je nastopilo prek 80 tekmovalcev in tekmovalk iz Črne, Žerjava, Mežice, Prevalj in Raven. Občinski prvaki so postali Fišerjeva pri pionirskih, Petračeva pri mladincih in članicah, Turkuš pri pionirjih, Osojnik pri mladincih in Jamšek pri članicah.

Napisati je tudi treba, da smo imeli pri nas tudi republiško prireditev. 24. maja je bilo na

Izlet na Pogorevc

Foto: M. Haneman

Ravnah srednješolsko žensko prvenstvo v šahu. Lanskoletni prvaki — gimnazija Ravne — se letos niso tako dobro odrezali — bili so »šeše« četrti.

Tudi na rekreacijo nismo pozabili. 30. in 31. maja je bilo na Ravnah občinsko sindikalno prvenstvo v kegljanju, ki se ga vedno udeležuje veliko ljubiteljev iz vseh delovnih kolektivov na Koroškem.

Z občinskim prvenstvom osnovnih šol v plavanju, ki je bilo 31. maja, smo izčrpali vsa tekmovanja, ki jih je v mesecu maju organizirala občinska zveza za telesno kulturo s svojimi strokovnimi odbori. Plavanje je domena osnovne šole na Ravnah, ki je na to prvenstvo poslala res številno zastopstvo (prek 60 tekmovalcev in tekmovalk) in pobrala tudi vse naslove prvakov občine Ravne na Koroškem. Naštetimo jih kar po vrsti.

V C razredu — neregistrirani — je na 50 m prsno in 50 m kravl zmagal Beber, pri deklicah pa Pogorevčnikova, pri registriranih pa sta bila najboljša Polajner in Dragoličeva. **V B razredu** — neregistrirani — pa sta na 50 m kravl zmagala Vučko in Jamnikova, pri registriranih pa Golob in Štruceva. **V A razredu** — neregistrirani — so tekmovali na 50 m prsno samo fantje. Zmagal je Potočnik, pri registriranih pa Paradiževa in Zavrl.

Na 50 m prsno je v B razredu neregistriranih zmagal Cimerman, pri deklicah pa je bila najboljša spet Jamnikova, pri registriranih pa Letonja in Ferlinova. Kranjc je zmagal med neregistriranimi na 50 m kravl v A razredu, pri registriranih pa sta zmagala Fras in Vrčkovnikova.

Poleg naštetih tekmovanj so bila seveda na vrsti vsa prvenstvena srečanja naših klubov, ki tekmujejo v svojih tekmovalnih razredih doma in na tujem. Pa ne samo klubi, tudi šolska športna društva — področni prvaki — so tekmovala izven naše občine. Najbolj uspešna je bila odbojkaška ekipa mladink SSD gimnazije, ki je letos postala srednješolski republiški prvaki! In še nekaj moramo zabeležiti. Mladinci novo ustanovljenega Koroškega atletskega kluba so nas že na prvem tekmovalnem dostojno zastopali. S štafetnega teka v Murski Soboti so prinesli lep pokal, ki so ga dobili za osvojevo prvo mesto!

Našteli smo veliko panog in tekmovanj, in da lahko k že tako bogati berbi prištejemo še telovadbo, nam je pomagalo **agilno in vzorno telovadno društvo iz Žerjave** z edinstveno telovadno akademijo, na katero so lahko po pravici ponosni in katero jim lahko zavida vsako veliko večje telovadno društvo. Zelo težko bi človek izdvojil najboljšo točko izmed štirinajstih, ki so jih pokazala dekleta in fantje od najmlajših do mladincev pod vodstvom vodnikov Pikalove, Dimnikove, Mlinarjeve, Sisernikove, Lorberjeve, Mlinarjeve in Fužirja.

Vendar ne bomo krivični, če bi omenili vaje mladincev v parterju in preskoku (vodnik Fužir), vaje mladink na dvovišinski bradlji (Lorberjeva), vaje pionirk na gredi (Mlinarjeva) in izvedbo najmlajših na parterju (Pikalova).

Nabito polna dvorana v delavskem domu v Žerjavu je zelo živo aplavdirala in bogato nagradila izvedbo sestavov, ki jih ne gre imenovati strogo telovadne, bili pa so ritmični, okusno sestavljeni, mladostni in povezani z bogato garderobo, kar priča tudi o požrtvovalnem in dolgotrajnem izdelovanju dresov. Pravi mojster za take točke je Lorberjeva (Pomladno jutro v gozdu, Mavrica in Kazanček), sledi pa ji Sisernikova (Marionete). Po pravici povedano: slabe točke ni bilo! Seveda je potrebno povedati, da so navdušili tudi člani občinske telovadne vrste na bradlji pod vodstvom Tomija Vevarja, ki še sam odlično telovadi. In še nekaj znajo Žerjavčani. Izredno domiselno znajo pripraviti tako prireditve, od fantov in deklet v narodnih nošah in nageljčkov do dobre napovedi sporeda. DTV Partizan Žerjav je svojim krajanom s to akademijo pripravil dogodek leta. Krajanji so jim lahko in so jim tudi hvaležni — o tem priča polna dvorana ter spontan in dolgotrajen aplavz.

-ate-

STRELJANJE

Strokovni odbor za strelski šport pri ObZTK Ravne je s sodelovanjem mladinske organizacije priredil 23. maja 1970 tekmovanje v streljanju z zračno puško v počastitev dneva mladosti. Pomerilo se je med seboj sedem mladinskih aktivov naše občine. Rezultati so bili dobri, borbenost mladih strelcev pa na višku. Prvo mesto so osvojili mladinci ZMS rudnik Mežica s 360 krogi, 2. ZMS osnovna šola Prežihov Voranc Ravne 335, 3. ZMS Franjo Malgaj 308, 4. ZMS železarna Ravne 307, 5. ZMS JNA Črna 271, 6. ZMS Reka 276 in 7. ZMS Črna 226.

Posamežno: 1. Drago Rebula ZMS rudnik Mežica 80 krogov, 2. Edi Plaz ZMS rudnik Mežica 80, 3. Štefan Šteharnek ZMS železarna Ravne 77, 4. Ivan Draksler ZM osnovna šola Ravne 77, 5. Maks Jelen ZMS Franjo Malgaj 175 itn.

Vsega skupaj je sodelovalo na tem tekmovalju 137 strelcev. Hvale vredno je

dejstvo, da mladi strelci, pionirji in mladinci osnovne šole Prežihov Voranc nizajo uspeh za uspehom. Takšne uspehe lahko dosežejo le s treningi, ki se jih redno udeležujejo.

Pionirji strelci osnovne šole Ravne, ki so člani strelske družine »Knez Pepi«, so se udeležili republiškega prvenstva v Ljubljani, ki je bilo 1. maja, in sicer: Slavko Cifer, Ivan Draksler, Marjan Draksler, Jože Potočnik, Franjo Jež in Lasnik Jože, ki so na občinskem prvenstvu dosegli določeno normo. Uradnih rezultatov z republiškega prvenstva do zaključka redakcije še nismo dobili.

-ervi-

PRVI IZLET MLADINSKEGA ODSEKA

Dva sestanka z novim predsednikom MO (Mladinskega odseka) pri PD Prevalje tovarišem Francem Orešnikom in še eden, pa smo določili dan, ko bomo izvedli prva dva izleta v letošnjem letu. Malo kasni smo, saj je že maj, a ne po naši krivdi. Sneg nam je prej branil v hribe.

Kako bo z udeležbo? Tovarišica Stoparjeva je navduševala otroke po razredih. Plakate je izobesil tovariš Potočnik na šolskem hodniku, na Lešah, v izložbenem oknu pekarnice, v oglasni omarici PD. Objavili so izlet na Pogorevc nad Lešami za mlajše pionirje in izlet na Poštarski dom pod Uršljo goro za starejše pionirje.

Strah, da otrok ne bomo mogli zvabiti z domačih igrišč na ceste, ni bil upravičen. Zjutraj pred izletom smo z številne otroške glave čakale na vodnike, da jih popeljemo ven iz vsakdanjosti, v sveže gozdove, na mehke planinske travnike. Otroci so željno pričakovali odhoda. Mlajše, ki so bili zaupani tovarišu Pikalu in meni, sem postavila v kolono zaradi varnosti in štetja. Znova sem bila presenečena — našla sem jih osemdeset. Na Lešah nas je čakal tovariš Pikalo in še dvajset mladih planincev. Starejših pionirjev, ki so šli na Poštarski dom, je bilo trinajset.

Krenili smo mimo kmetij Danev, Predovnik, Kajžer in mimo cerkve pri Lenartu. Od tu je bila pot strma, a redki so tožili, da težko hodijo. Mnogi so skoraj tekli, ker so želeli biti prvi. Na vrhu so bili pozabljeni napor. Po malici na komaj ozelenelom pašniku so si izbirali spet živahne igre.

Spuščanje v dolino čez Macigojevo puščo in mimo Ravnjaka je dalo užitek in veliko vedrega razpoloženja. Dopolnjevalo ga je petje in nekaj pristrčnih otroških vriskov.

Tako sva tudi vodnika pozabila na trud in rada obljubila, da bomo imeli še več izletov.

Marička Haneman

AVGUSTA DVOJNA ŠTEVILKA FUŽINARJA

Sodelavce obveščamo, da zaradi rednih letnih dopustov 15. julija ne bo izšla 7. številka Informativnega fužinarja. Zato pa bo izšla 15. avgusta nekoliko obsežnejša dvojna številka.

Uredništvo

UMRL JE VODILNI SLOVENSKI FUŽINAR

(Ob grobu Matevža Hafnerja)

Po diplomi ladjedelniškega strojništva, po letu pri mornarici in dveh letih v livarnah in delavnicah Strojnih tovarn in livarn v Ljubljani, je leta 1938 Matevž Hafner sprejel službo v železarni na Jesenicah, kjer je pred vojno in med njo opravljal dolžnosti obratovodje in sodeloval že tedaj pri izgradnji sodobne železarne. To mu je bila šola, da je mogel tista prva leta po osvoboditvi, ko ni bilo pri nas izkušenih železarjev, prevzeti dolžnost direktorja sektorja izgradnje Železarne Zenica.

Izgradil in dogradil je v 10 letih izredno napornega in odgovornega dela to veliko železarno. Po njegovem konceptu je postala Zenica naša prva, največja in najmodernejša železarna. S to fazo izgradnje je dal Zenici temelje za njen logični in finančno uspešni nadaljnji razvoj, kateremu smo priča danes. Ta temelji na njegovih osnovah in dispozicijah iz tistih let.

Razumljivo je, da je bil po tistih letih voljen in imenovan od upravnih organov naše republike in od jeseniškega delavskega sveta za glavnega direktorja jeseniške železarne. Prevzel je dediščino, ki je segala in še sega neke v konec prejšnjega stoletja, pa v prvo povojno obdobje do tridesetih let, v dobo skromne izgradnje in modernizacije te železarne v zadnjem desetletju do nemške okupacije.

Povojni proizvodni razvoj Jesenic do prihoda Matevža Hafnerja ni bil tak, da bi se z njim mogli postavljati: Jesenice so bile tedaj boter razvoju nekaterih železarn v drugih republikah in šola za njihove nove kadre. To so bile Jesenice, čeprav ni bilo več skozi desetletja stalnih kadrov, ko se je tradicija še prenašala od dedov na očete — na sinove. Te kadre je pobrala osvobodilna borba, izginili so v taboriščih in neznanu kje.

Matevž se je zagnal v delo. O tem govorijo dejstva, da se je v desetih letih brez bistvenih sprememb v tehnološkem konceptu in bistvenih novih investicij proizvodnja surovega jekla na Jesenicah povzpela od četrta milijona ton na čez 400.000 ton. Za tako proizvodnjo pa naprave, kakršne so bile, ne zadostujejo več. Izdelan je bil srednje- in dolgoročni načrt obnove in izgradnje te sto, ali več stoletij stare železarske dejavnosti.

Ta načrt je bil sprejet od vseh članov Združenja jugoslovanskih železarn, kjer je bil Matevž Hafner predsednik odbora in investicijskih komisij. Ta načrt je bil tudi sprejet od najvišjih republiških in zveznih organov, sredstva za njegovo realizacijo so zvezne in naše banke zagotovile.

Toda, Matevž Hafner je moral — kot marsikateri drugi — ugotoviti, da kar je bilo mogoče doseči in izvršiti drugje, je bilo pri nas drugače, težko ali celo neizvedljivo.

Bela — kot prva faza obnove Jesenic — je bila dograjena. Nadaljnja izgradnja pa se je nepričakovano ustavila, mimo tistih agregatov, ki so bili že pred tem naročeni. Osnovni koncept je bilo treba spreminjati in spremeniti. Že težko bolan je izdelal — svoj zadnji — načrt razvoja jugoslovanske črne metalurgije in določil mesto, ki gre

v tem razvoju Združenim slovenskim železarnam.

Caveant consules!

Matevž Hafner, potomec Tavčarjev iz Poljanske doline, je dobil v zibko poklonjeno izredno fizično kondicijo, rekdo inteligenco, tisto zavest odgovornosti, katero so imeli in jo še neke imajo garači — gospodarji kmetij na škofjeloških hribih — potomci obrti v stari Škofji Loki. Pod trdim videzom je imel tudi isto dobro srce in mehko, katero mora mož skrivati za trdo govorico in obliko. Bil je mož, bil je dober mož.

Na te njegove kvalitete se moramo spomniti, da bomo prav razumeli njegovo delovno zagnanost med izgradnjo Jesenic in še v zadnjih treh letih. Gledati, kako si le izven nas podirajo načrte, deformirajo rezultate nedokončanih gradenj, kako kot svinčena teža in noža ležijo na delovnem vzponu vseh delavcev in sodelavcev — to načne konstitucijo in zdravje vsakogar, kateremu so delo in njega uspehi začetek in konec dneva in njegovega življenja.

Tako, Matevž, gledamo na tebe v krsti — komaj 61 let starega — tvoji stari sodelavci, vsi inženirji in štipendisti Jesenic — gledajo na tebe vsi člani Zveze rudarskih in metalurških inženirjev in tehnikov, vseh ustanov, zavodov in društev, katerim si bil mecen, nekajkrat častni in pozlačeni član. Od tebe se poslavljajo naša montanistika, naš Metalurški inštitut v Ljubljani, Zavod za varjenje, Tehniški muzej Slovenije in oni v naših železarskih krajih, od tebe se poslavljajo vse tiste množice delavcev in kolegov iz vseh republik in pa vsi tisti, tako številni, ki si jim pomagal s široko roko.

Matevž, kot brata in očeta te ne bo tvoja družina, te tudi mi ne bomo pozabili.

Ciril Rekar

MARTINA MARANŠEK

Draga Tinka!

Težko je posloviti se od prijatelja in znanca, še težje, če moraš to storiti za vedno.

no. Pa vendar zla usoda zahteva svoje in tokrat, draga Tinka, je izbrala tebe.

Ko smo izvedeli za tvojo nenadno smrt, nismo mogli verjeti, da te je v tvojih najlepših letih kruto iztrgala iz naše sredine. Žalna zastava pred tovarno je nemo

plapolala, mi pa smo tiho žalovali, saj smo izgubili marljivo sodelavko. Svoje delo si kljub daljšemu bolehanju vestno opravljala. Vzrok bolezni je vsekakor bila huda preteklost, saj si v svojih otroških letih živela v pomanjkanju, ker je ravno takrat divjala II. svetovna vojna.

Rodila si se v zgornji Savinjski dolini, v kraju, kjer se je začelo eno od prvih narodnoosvobodilnih gibanj. Z materjo sta se, ker je bil oče partizan, morali umakniti od doma, če sta si hoteli ohraniti go- lo življenje.

Tvoj grob je še svež in ob njem se poslavljam od tebe v imenu delovnega kolektiva ter sindikalne organizacije železarne Ravne. Tvojim staršem, sorodnikom, predvsem pa hčerki izrekam globoko in iskreno sožalje.

Ivan Močnik

JOŽE PRIMIC

Dragi Jože,

v imenu sodelavcev in obratovodstva valjarne bi ti rad povedal nekaj besed v slovo.

Ko sem se pred nekaj dnevi vračal z dela, mi je pripeljal naproti rešilni avto. V

visoko zdravnanem bolniku bledega obraza sem prepoznal tebe, in obšla me je zla slutnja, da te morda ne bom videl nikoli več. Res se je zgodilo tako.

Dragi Jože, bil si dober delavec. Zelo skrbno si naredil vse, kar je bilo v tvojih močeh. Pošten si bil do svojih sodelavcev, dober oče svoji družini in prijateljsko si pomagal vsem, ki so iskali tvojo pomoč. Preveč si garal, zato je telo omagalo.

Ni te več med nami kakor tudi ne tistega, pri katerem si pred mnogimi leti začel delati v stari valjarni, pri starih škarijah. In kakor je pred nedavnim utihnilo zvočenje teh škarij, tako je utihnilo tudi tvoje srce.

V imenu sodelavcev in obratovodstva valjarne izrekam družini globoko sožalje.

Spi mirno, dragi Jože, in naj ti bo lahka domača koroška zemlja.

F. K.

OBVESTILO

Fotoklub Ravne obvešča svoje člane, da ima na zalogi dovolj leica filmov, kot npr. ferrania, kodak itd., in to po znižani ceni. Prav tako ima na zalogi fotopapir različnih formatov in površin. Interesenti naj se javijo gospodarju fotokluba tov. Jožetu ŠULERJU v pripravi dela jeklarne, tel. št. 293 ali na dōmu, Čečovje št. 43.

Fotoklub Ravne

OBRATNE NEZGODE V MAJU 1970

Jožef Jevšnik, topilnica I. — pri čiščenju žlindre iz zaboja je padel in si poškodoval levo nogo.

Stanko Tandler, valjarna — pri spenjanju veza gredic z žerjavno verigo mu je spodrsnilo in si je pri padcu poškodoval desno nogo.

Franc Krevh, mehanska obdelovalnica — pri zapiranju zaboja za ostružke ga je pokrov stisnil za palec desne roke.

Franc Pušnik, vzmetarna — pri brušenju vzmetnega lista mu je list zdrsnil in si je obrusil palec leve roke.

Avgust Zaponšek, valjarna — ko je sortiral gredice, mu je ena padla na nart desne noge.

Franc Levičar, mehanska obdelovalnica — pri obračanju furnirskega noža si je poškodoval palec desne roke.

Alojz Piko, livarna — pri obračanju forme na obračalnem stroju je dobil desno nogo med ogrodje stroja in mu je pri tem močno poškodovalo desno nogo.

Anton Pokeržnik, vzmetarna — z namenom, da bi ustavil delovno vreteno vrtnega stroja, je prijel za povrtalo, pri čemer mu je odtrgalo palec na levi roki.

Jernej Krof, kemijski laboratorij — pri jemanju vzorca apna mu je padel drobček v oko.

Ivan Gostenčnik II., mehanska obdelovalnica — pri prehodu skozi vrata mu je spodrsnilo in si je pri padcu poškodoval sredinec desne roke in rebra.

Ivan Fedler, livarna — pri čiščenju peskometa mu je spodrsnilo in si je pri padcu poškodoval levo roko.

Avgust Fužir, kovačnica — pri kovanju je palica izskočila iz jedra ter mu poškodovala desno roko v zapestju.

Ivan Kac II., kovačnica — pri kovanju je izbilo kos izpod jedra ter ga vrglo poškodovancu v ključnico.

Rozka Emeršič, kemijski laboratorij — pri čiščenju okna ji je spodrsnilo na lestvi in si je pri tem poškodovala desno nogo v kolenu.

Jože Čas, vzmetarna — pri ravnanju vzmetnih listov se je zdrobil ravnalni trn in mu je delec priletel nad desno oko.

Jože Hudobrennik, valjarna — pri zlaganju gredic so mu klešče zdrsnile ob koso in mu padle na nart desne noge.

Oto Šumer, kovačnica — pri obračanju gredice je zadel z obračalnim strojem ob palico, ki mu je padla na golen leve noge.

MAJA SO NASTOPILO DELOVNO RAZMERJE

Hromc Stanko — SS, Uranker Milan — KV, Breznik Anton — NK, Rožej Viljem — NK, Navotnik Branko — NK, Lakovšek Ludvik — NK, Grilc Alojz — NK, Vrance Maks — NK, Krajnc Friderik — NK, Goličnik Vinko — NK, Volmajer Anton — NK, Ciglar Edvard — NK, Širnik Jože — PK, Novak Bernard — NK, Pesičar Anton — NK, Goličnik Milan — NK, Travar Pavel — NK, Rosc Roman — KV, Konečnik Anton — KV, Panderc Andrej — KV, Cifer Marta — NK, Vajde Zvonko — KV, Filip Bojan — NK, Ka-

lišnik Janez — NK, Brodnik Helga — NSS, Šmerl Mirko — NK, Rudolf Roman — NK, Balant Ivan — NK, Slemnik Betka — KV, Martinovič Rudolf — NK, Rožej Drago — NK, Modrej Ivan — PK, Breg Franc — KV, Germadnik Mirko — KV, Vivod Jože — PK, Požarnik Aleš — NK, Špes Jože — NK, Areh Anton — NK, Plesivčnik Edvard — NK, Glazer Olga — NSS, Slivnik Ivan — NK, Zevnik Ciril, inž. met. — VSS, Stolnik Mirko — NK, Petelin Ernest — NK, Špiler Rozika — KV, Mulej Avgust — KV, Pšeničnik Rudolf — NK, Černjak Marija — NK, Propat Ivanka — NK, Kadiš Danilo — NK, Božinovski Milan — KV, Lepej Anton — KV, Breznik Jožef — NK, Kamnik Leopold — NK, Širnik Avgust — KV, Petrič Adolf — NK, Pesjak Mihael — NK, Sešel Marjan — NK, Glinšek Vinko — NK, Mlakar Frančiška — NS, Sedar Ferdo — NK.

ODŠLI SO IZ PODJETJA

Razgoršek Avgust — KV, Senica Mihael — PK, Kačnik Franc — KV, Kranjc Ludvik — KV, Jurovič Jože — NK, Kričej Štefan — KV, Rodič Vera — NS, Mravljak Franc — NK, Podhovnik Rajko — NK, Ropas Anton — NK, Maranšek Martina — NK, Plimon Janez — NK, Hronjec Slavko — NK, Urnaut Adela — NS, Hribar Franc — NK, Čas Maks — NK, Cigler Stanislav — NK, Matija Elfriida — NK, Smovnik Ivan — KV, Ledinek Franc — NK, Modrej Ivan — PK, Kozamurnik Rudolf — NK, Hribernik Anton — PK, Nemčič Andrej — PK, Vivod Branko — PK, Lah Ivan — NK, Ramšak Vinko — KV, Abraham Stanislav — NK, Potočnik Jožef, el. inž. — VSS, Potočnik Stanislav, pravnik — VSS, Vušnik Srečko — KV, Šuler Anton — PK, Štruc Alojz — NK, Pečovnik Ivan — NK, Obreza Viktor — NK, Buhvald Jože — PK, Aleško Štefan — NK, Božič Marko — NK, Brodnik Stanislav — PK, Čebulj Jurij — NK, Flis Iztok — NK, Gomboc Emil — KV, Kotnik Rudolf — NK, Kos Boris — KV, Jamnik Andrej — PK, Kranjc Srečko — KV, Kresnik Ferdo — NK, Schuller Miroslav — KV, Štruc Milan — NK, Vrance Maks — NK.

ZAHVALA

Podpisani Vajs Mirko, zaposlen v OTKR, se najtopleje zahvaljujem TO sindikatu za obiske in denarne podpore v času mojega 2 in pol mesečnega bivanja v bolnišnici zaradi težke operacije. To je zelo lep dokaz, da sindikalni odbor železarne Ravne človeka tudi v najbolj kritičnem stanju ne pozabi.

Se enkrat »hvala« in tovariški pozdrav.

Mirko Vajs

KITAJCI PRVIKRAJ NA RAVNAH

Dne 23. maja 1970 so nas obiskali visoki kitajski predstavniki, in sicer:

Yu Li Hsuan, vršilec dolžnosti ambasadorja, Li Tung Sheng, trg. svetnik ambasade, Chin Hsing, pomočnik trg. svetnika in Hsia Yung.

Naši upokojenci

Avgust Razgoršek, roj. 19. avgusta 1918, v železarni od 2. februarja 1942 v predsedstvih, nazadnje v službi VPD kot referent. Star. upok. 1. maja 1970

Ludvik Kranjc, roj. 8. avgusta 1925, v železarni od 18. februarja 1946, nazadnje v meh. delavnici kot brusilec. Invalidsko upokojen 7. maja 1970

Franc Kačnik, roj. 2. oktobra 1917, v železarni od 4. julija 1945 v valjarni kot valjar. Starostno upokojen 1. maja 1970

Spremljali so jih republiški funkcionarji, in sicer: predsednik GZ SRS inž. Jože Valentinčič, vodja službe trga Kuštrin in predstavnik kovinsko predelovalne industrije inž. Smrdu.

Gostje so si v spremstvu vodilnih tovarišev iz železarne ogledali vse obrate in z zadovoljstvom sprejeli vest, da bomo pričeli odslej direktno izvažati naše proizvode v LRK.

F. B.

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

- 4789 Nemški tečaj — Slovnica 1969.
- 4790 Inženjersko tehnički priručnik 1, 2, 3, 4, 5, 6, 1970.
- 4791 Taschenbuch Mensch und Arbeit 1970.
- 4792 A. Graf, Messtechnik für Maschinenbau und Feinwerktechnik 1969.
- 4793/3 The Mechanical and Physical Properties of the British Standard En Steels 3. 1968.
- 3587/167 L. Kosec, J. Žvokelj, Fraktografske preiskave prelomov jekel za težke kovaške odkovke 1970.
- 4794 Stahleisen — Wörterbuch Deutsch-Italienisch, Italienisch-Deutsch 1969.
- 4795 Atlante metallografico di acciai unificati.